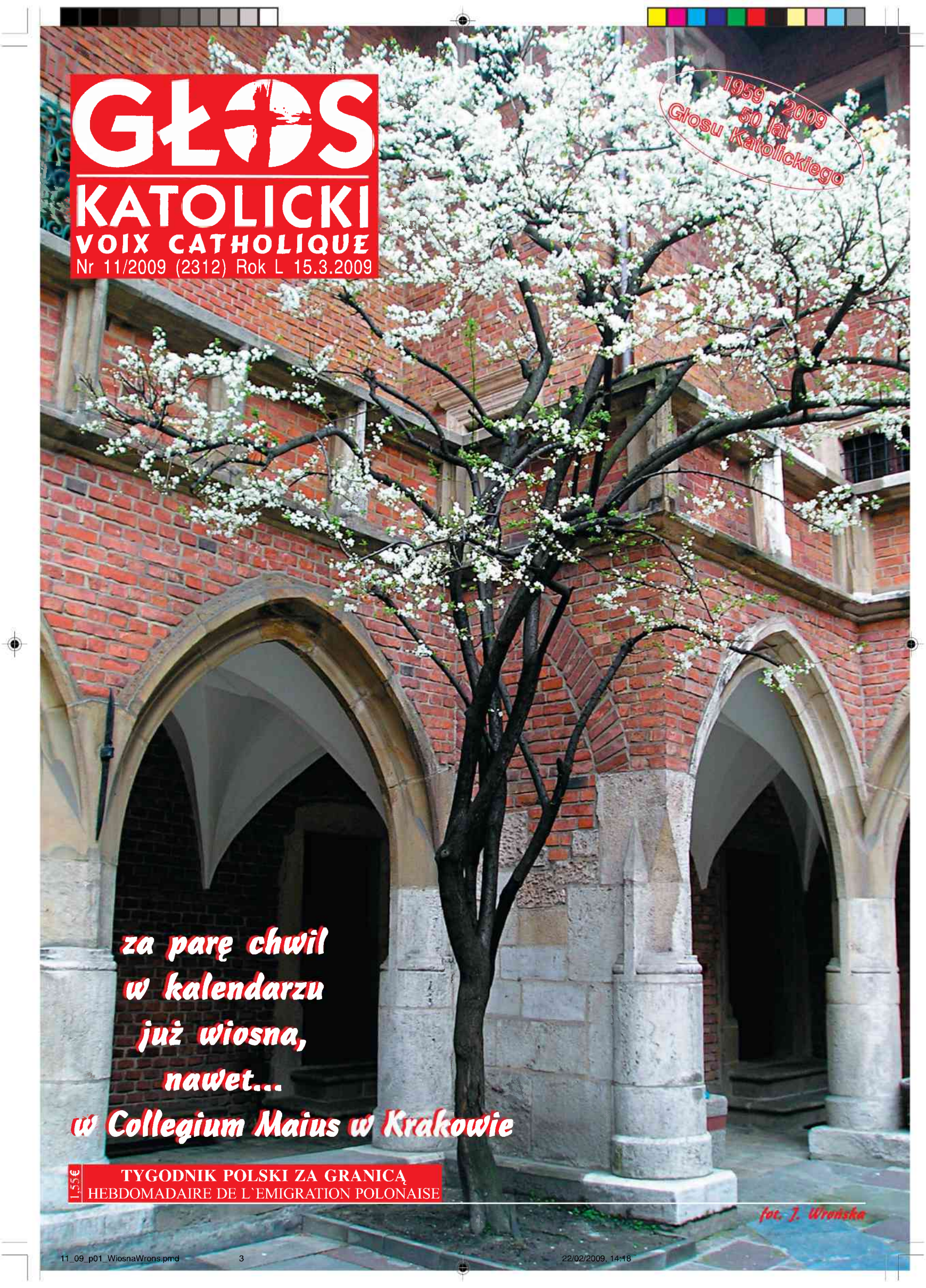

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 11/2009 (2312) Rok L 15.3.2009

1959 - 2009
50 lat
Głosu Katolickiego

*za parę chwil
w kalendarzu
już wiosna,
nawet...*

w Collegium Maius w Krakowie

1,55€

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

for. J. Wrońska

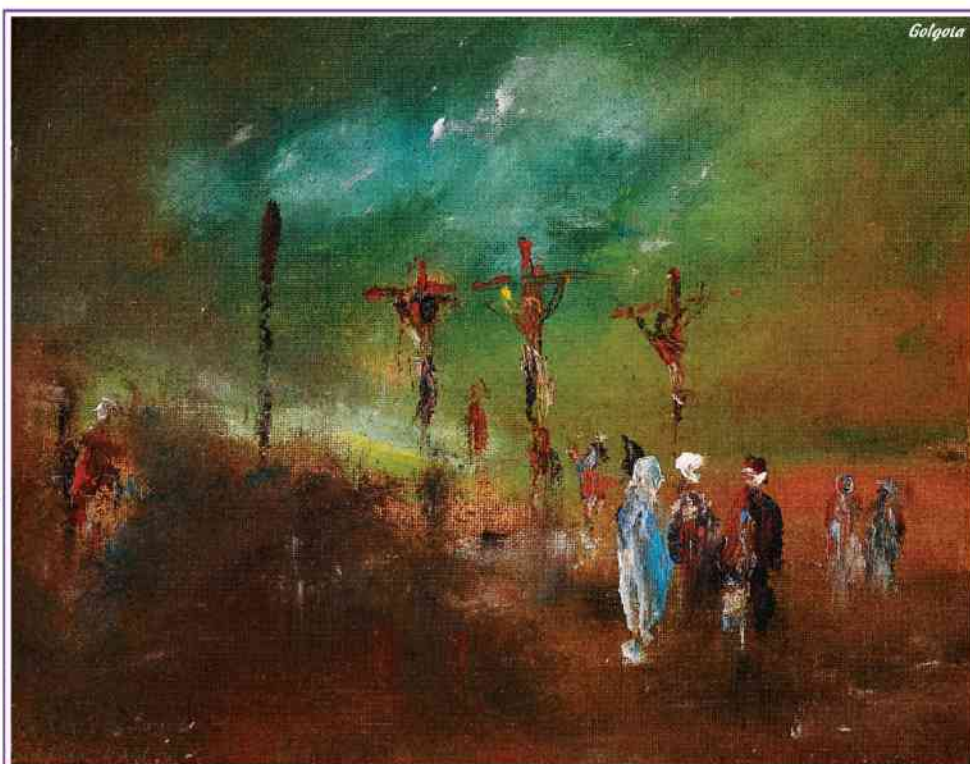

Polskie dziedzictwo kulturowe za granicą

CZERPAĆ SIŁĘ Z PIETY

Barbara Stettner-Stefańska

Jeszcze w tym roku staraniem polskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ma ukazać się album-katalog z reprodukcjami prac pallotylna ks. Witolda Urbanowicza z Paryża.

różnymi technikami w każdej z tych dziedzin, w dodatku w rzeźbie i sztuce witrażu wynalazł i stosuje własne technologie. Ma na swoim koncie także utwory sceniczne i wiersze.

Jednym z głównych tematów, który powtarza się w różnych formach artystycznych

To bardzo barwna i nieszablonowa postać. *Należy on do grona nielicznych, potrafiących godzić „ograniczenie stanu” z wolnością ducha, swobodą myślenia, niezależnością sądów, bezpretensjonalnością i nonkonformizmem¹.*

Fakt, że od 1972 r. Witold Urbanowicz mieszka poza krajem i jest kapłanem, ogranicza w pewnym stopniu jego szansę na taką popularność, na jaką zasługuje ze względu na swój nieprzeciętny talent i bogactwo dokonań artystycznych. Maluje zresztą i rzeźbi nie dla sławy. Kto miał okazję się z nim zetknąć, wie, że sztuka jest jego drugim „ja”, potrzebą duszy, wewnętrznym imperatywem, ucieczką od świata pozorów i zakłamania, odpowiedzią na pytanie o sens dramatycznych wydarzeń, wreszcie homilią, modlitwą i oryginalną, skuteczną formą apostołowania.

Ksiądz Witek z powodzeniem łączy swoje powołanie artysty z głęboką wiarą i służbą Bogu, ale nie tworzy wyłącznie dzieł sakralnych, mimo że stanowią one znaczącą część jego dorobku, podobnie zresztą jak różne wersje postaci Jana Pawła II (część z nich pokażemy w „Głosie” z datą 29 marca br.). Wśród blisko tysiąca obrazów Urbanowicza malowanych głównie pastelem lub akrylami są także pejzaże, akty i erotyki, portrety, sceny rodzajowe. Jest autorem kilkunastu rzeźb i rysunków, wielu okładek książek i czasopism, projektów pomników, witraży, linorytów, setek artystycznych fotografii, kilku filmów... Mimo że jest samoukiem, z perfekcją posługuje się

nej działalności ks. Urbanowicza, jest Męka Pańska. Jeszcze jako alumn prowadzący teatr „Pallottino-Drama” przy Wyższym Seminarium Duchownym w Oltarzewie zaadaptował ją na potrzeby seminaryjnej sceny. Dla XII-wiecznego kościoła w Herblay pod Paryżem wyrzeźbił czternaście stacji Drogi Krzyżowej. Jego wstrząsająca rzeźba Chrystusa, który zwisa z (nie-

widocznego) krzyża oraz tabernakulum zdobią ołtarz w kaplicy domu pallotyńców w Osny. Również w Osny powstał autorski film ks. Urbanowicza, który jako narrator prowadzi widza po tamtejszej Drodze Krzyżowej i dzieli się z nim swoimi refleksjami.

Przybyły przez ludzi.

Nie trzeba już iść dalej.

*Poprzez szum maszyn, ryk syren,
płacz i chichoty
słysząc wbijanie gwoździ
w ludzkie ciało.*

*Spróbuj to usłyszeć
- może ci się uda.*

Przestaniesz wtedy się ludzić.

*Czy rozpoznajesz swój stuk
wśród stuku innych ludzi?*²

Wydarzeniom na Golgocie ks. Urbanowicz poświęcił jednak przede wszystkim wiele swoich obrazów, w tym kilka *Piet*.

Oddano Matce.

*Skamieniała, trzymająca w ramionach
skarby skamieniały - Pieta.*

*Trzymaj, bo znów ci odbiorą,
by złożyć w czeluść.[...]³*

Dokończenie na str. 9

Telegram z... globalnym ociepleniem

15 marca 2009

Niby cieszę się, że mogę Państwu nareszcie szepnąć o czekającym nas za parę dni... globalnym ociepleniu, o Słońcu, co operuje coraz śmielej, wydłużając nam dni... z obu końców, no i o... Wiosnie po prostu!!! A jednak i... trwoga mnie ogarnia, że jeszcze jacyś nawiedzeni Ekolodzy i inne lobby dyżurnych Zielonych, a nawet energetyki atomowej, lub producentów benzyny z buraków, zaczną nas karcieć i straszyć, na przykład związaną z tym... nadmierną nadprodukcją dwutlenku węgla przez morza, rzeki i oceany i... I przyłożą nam jeszcze, w dobie kryzysu, dodatkowy podatek klimatyczny, albo będą chcieli ustalić nam limity oddychania, albo obowiązek noszenia okularów przeciw-słońcu (koniecznie różowych, żeby nie potęgować stresu u biednych bankierów świata lub nie urazić... "kochających inaczey"). A niech tam! Zawładam Państwa, ale proszę tego nie powtarzać głośno, że 20 marca zawita do nas mimo wszystko Wiosna! (P.O.)

Wiadomości złe i trochę gorsze

Bogdan Dobosz

W Brukseli odbył się szczyt UE. W kraju podkreślano jego „nieformalność”, ale też z tego powodu Donald Tusk mógł po powrocie do kraju ogłosić pełny sukces.

Podobno premier wszystko załatwił, a jak stwierdził wysłannik TVP z „wielką radością można było patrzeć, z jaką uwagą słuchali Tuska europejscy przywódcy”. Pewnie poszło nareszcie tak dobrze, bo tym razem w Brukseli nie bruździł i nie zajmował krzesła... prezydent, który szczęśliwie pozostał w Warszawie. Tylko w zachodniej prasie jacyś złośliwcy piszą, że niczego nie osiągnięto, a Unia jest bardziej podzielona, niż była. Pewnie jednak tamtejsi dziennikarze, w odróżnieniu od swoich polityków, słuchali Tuska z mniejszą uwagą... Poza tym, niech uczą się „warsztatu” od nowej ekipy publicznej TVP.

Premier ma „sukcesy”, ale ma też na koncie porażkę. Platforma Obywatelska przegrała wybory prezydenckie... w Olsztynie. Sprawa była na tyle prestiżowa, że za wycofanie kandydata PSL proponowano ludowcom dodatkowe ministerstwo. Przy 25% frekwencji kandydat PSL Piotr Grzymowicz dostał jednak 60,2%, jego kontrkandydat Krzysztof Kurowski z PO 39, 8%. Rzecznik rządu Paweł Graś skomentował ten fakt słowami: „Rzucano na nas wszystkie siły”. Rzeczywiście, kandydata PSL wsparło PiS, a nawet SLD. Grzegorz Grzymowicz to były zastępca usuniętego prezydenta Małkowskiego.

Ciąg dalszy na str. 9

z satyrycznej teki L.B.

- Z DNIA NA DZIEŃ ROBI SIĘ OSTATNIO CORAZ CIEPLEJ. NIEKTÓRZY WYZNANCY GLOBALNEGO OCIEPLENIA, TWIERDZA NAWET, ŻE JEŻELI PO LATACH TEMPERATURA PODNIEJE SIĘ JESZCZE BARDZIEJ, TO BĘDZIE TO NIEZBITYM DOWODEM NA PRAWDZIWOŚĆ ICH PRZEWIDZWAŃ...

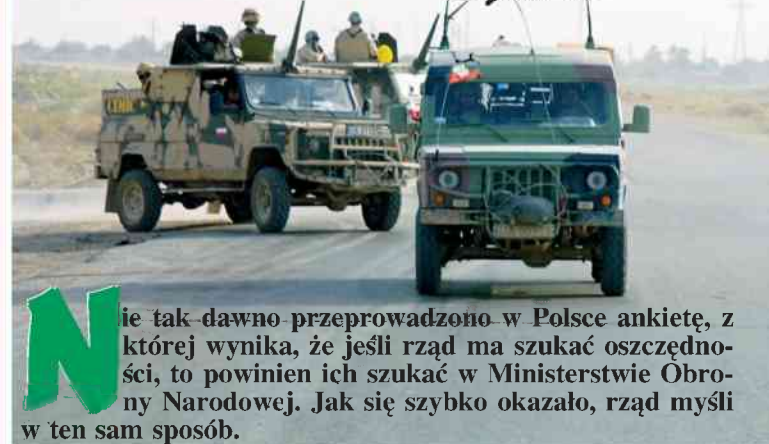
WIOSNA

(Rys. Leszek Biernacki)

NIEPOTRZEBNA ARMIA?

Bogdan Usowicz

Nie tak dawno przeprowadzono w Polsce ankietę, z której wynika, że jeśli rząd ma szukać oszczędności, to powinien ich szukać w Ministerstwie Obrony Narodowej. Jak się szybko okazało, rząd myśli w ten sam sposób.

Podczas „happeningu” z tzw. „zaciskaniem pasa w resortach” premier kilkakrotnie wzywał na dywanik ministra Bogdana Klichę i wymuszał na nim miliardowe „oszczędności”. Przy tej okazji ujawniono nawet, że minister groził w końcu Donaldowi Tuskowi gotową już dymisją.

Rozbijanie skarbonki budżetu wojskowego nie jest nowością. Żołnierze nie będą protestować. Tym bardziej, że „oszczędności” nie dotyczą ich pensji, ale sprzętu. Nie zaprotestuje też społeczeństwo, które w czasie pokoju nie dostrzega niezbędności wojska. Wreszcie chodzi tu często o problemy bardzo szczegółowe, niedostępne dla laików i otoczone tajemnicą.

Uspokojeni obecnością w Unii i NATO nie widzimy w ogóle potrzeby rozwijania armii. W czasach komunizmu „aktywną politykę pokoju” wspierały duże wydatki na zbrojenia. Teraz rzeczywiście w erę pokoju uwierzono.

Jedyne emocje społeczne budził do niedawna obowiązkowy pobór. Istniał w ten sposób realny kontakt większości polskich rodzin z wojskiem. Pobór był jednak niepopularny. Z czasów PRL wyniesiono poczucie absurdu służby wojskowej, która „skreślała” 2 lata z życiorysu. Podejście to powoli się zmieniało, ale większość młodych ludzi i tak uważała na ogół, że wojsko zakłóca im budowanie karier zawodowych. Rząd, rezygnując z poboru i tworząc armię zawodową, wyszedł tu naprzeciw temu odczuciu młodych. Uzawodowienie wojska można by uznać za sukces, gdyby nie to, że przyszłość takiej formacji rysuje się raczej w czarnych barwach.

Sens armii zawodowej zasadza się na mniejszym stanie osobowym, ale większej sprawności i nowoczesności. Armia będzie rzeczywiście mała.

Ciąg dalszy na str. 6-7

LITURGIA SŁOWA

III NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU

DRUGIE CZYTANIE

1 Kor 1,22-25

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian Bracia: Gdy Żydzi żądają znaków, a Grecy szukają mądrości, my głosimy Chrystusa ukrzyżowanego, który jest zgorszeniem dla Żydów, a głupstwem dla pogan, dla tych zaś, którzy są powołani, tak spośród Żydów, jak i spośród Greków, Chrystusem, mocą i mądrością Bożą. To bowiem, co jest głupstwem u Boga, przewyższa mądrością ludzi, a co jest słabe u Boga, przewyższa mocą ludzi.

EWANGELIA

J 2,13-25

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Zbliżała się pora Paschy żydowskiej i Jezus udał się do Jerozolimy. W świątyni napotkał tych, którzy sprzedawali woły, baranki i gołębie oraz siedzących za stołami bankierów. Wówczas sprowadziwszy sobie bicz ze sznurków, powyrzucał wszystkich ze świątyni, także baranki i woły, porozrzucał monety bankierów, a stoły powywracał. Do tych zaś, którzy sprzedawali gołębie, rzekł: „Weźcie to stąd, a nie róbcie z domu Ojca mego targowiska”. Uczniowie Jego przypomnieli sobie, że napisano: „Gorliwość o dom Twój pożera Mnie”. W odpowiedzi zaś na to Żydzi rzekli do Niego: „Jakim znakiem wykażesz się wobec nas, skoro takie rzeczy czynisz?” Jezus dał im taką odpowiedź: „Zburzcie tę

Giotto - Wypędzenie przekupników ze świątyni (Padwa)

świątynię, a Ja w trzech dniach wzniosę ją na nowo”. Powiedziałeli do Niego Żydzi: „Czterdzieści sześć lat budowano tę świątynię, a Ty ją wzniesiesz w przeciągu trzech dni?” On zaś mówił o świątyni swego ciała. Gdy więc zmartwychwstał, przypomnieli sobie uczniowie Jego, że to powiedział, i uwierzyli Pismu i słowu, które wyrzekł Jezus. Kiedy zaś przebywał w Jerozolimie w czasie Paschy, w dniu świątecznym, wielu uwierzyło w imię Jego, widząc znaki, które czynił. Jezus natomiast nie zwierzał się im, bo dobrze wszystkich znał i nie potrzebował niczyjego świadectwa o człowieku. Sam bowiem wiedział, co się kryje w człowieku.

TO SKANDAL!

To niewyobrażalne! To niedopuszczalne, że tak wypowiada się biskup! A ten ksiądz? Nie miał prawa tak się zachować! Byli tak zakochani i tacy kościelni... Co się stało z ich małżeństwem? Życie stawia przed nami osoby, zdarzenia i fakty, realne bądź zmyślone, które skutecznie podnoszą w nas poziom adrenaliny. Nierzadko pachnie skandalem.

Nazarejczyk nierzadko „gorszył”. Bulwersował ustabilizowanych życiowo i doskonałych we własnych oczach. Drażnił śmiałością wypowiedzi i czynów. Bywał radykalnie niewygodny.

Czyniąc więc kolejny krok w naszych wielkopostnych poszukiwaniach, patrzymy na Tego, który nam w wierze przewodzi. Słuchamy Go, bo „słowa Twe, Panie, dają życie wieczne”. Tekst dzisiejszej Ewangelii mieści w sobie znaczny ciężar treści. Z jednej strony w porywie świętego gniewu Jezus usuwa religijny biznes jerozolimskiej świątyni, wywołując przy tym zgorszenie i oburzenie świątynnego personelu i duchowej elity, z drugiej zaś proponuje coś zdecydowanie więcej niż nową i zapewne potrzebną estetykę świętego miejsca.

Zburzcie tę świątynię, a Ja w trzech dniach wzniosę ją na nowo”. Trudny dialog Bożego Syna z „pobożnymi” i „doskonałymi”. Z takimi rozmawia się najtrudniej. Oni już „posiedli” prawdę. Szkoda, że nie tę, co wyzwała. Dialog niezrozumienia, bo płaszczyzny dialogu są radykalnie odmienne. Trudny dialog Boga z człowiekiem, który zatrzymał się w polowie drogi duchowych poszukiwań. Trudny jest też dialog człowieka ze swo-

im Bogiem, gdy rozmyte są zasady i rozmięzione na drobne ideały. Gdy wręcz ideał sięga bruku. A sięga, gdy człowiek zaczyna absolutyzować to, co jest mało istotne, istotne, ale nie najważniejsze. Cokolwiek miałyby tym absolutem być: drugi człowiek, seks, praca, pieniądze, kariera. Boskie: „Nie będziesz...!” przestaje stanowić główne kryterium wyborów i nie stoi już na straży ludzkiej godności, wolności i powołania. Bóg przestaje być jedynym, najważniejszym - przestaje być Bogiem. Wówczas tworzy się tzw. religijność szczątkowa, bez fundamentu, gdzie łatwo o osady, zgorszenie, niezrozumienie.

On zaś mówił o świątyni swojego ciała”. Jesteśmy członkami Chrystusowego Ciała - Kościoła. Każdy z nas jest świątynią Ducha Świętego. Trzeba więc w tym czasie odkryć na nowo duchowy wymiar prorocznego gestu oczyszczenia świątyni. „Mój dom ma być domem modlitwy” - mówi Zbawiciel. To przecież podstawowa funkcja świątyni - przestrzeni, gdzie obecność Boga jest oczywista, gdzie człowiek przez modlitwę może spotkać „Tego, który jest...” i który pragnie naszego szczęścia.

Trzeba więc usłyszeć zaproszenie do osobistej, pogłębionej i pięknej mo-

dlitwy, która pozwoli przywrócić priorytety naszemu życiu, która wniesie pokój, radość i poczucie sensu, która uchroni przed pokusą łatwych osądów czy zgorszenia. Bo wtedy sam Bóg w przedziwny sposób działa w nas i przez nas. To wtedy Boży Duch może dokonywać cudów swojego działania i może wznosić przepiękne katedry z zagraconych, zaniedbanych czy zniszczonych ludzkich serc!

Zachęca św. Jan Chryzostom: „Uprawiaj ze szczerością modlitwę, przyozdabiaj swój dom skromnością i pokorą, aby jaśniał światłem sprawiedliwości. Upiększaj go dobrymi czynami, a w miejsce murów i ozdobnych kamieni usławnij go wiarą i wielkodusznością. Ponad tym wszystkim niech się wznosi modlitwa jako uwieńczenie domowego budynku, który wznosisz dla Pana. W tym wspałym królewskim pomieszczeniu przyjmiesz Tego, którego obraz już posiadasz w świątyni swojej duszy, dzięki Jego łasce”.

Zrozumieć Mistrza z Nazaretu poprzez uważne słuchanie i modlitwę. Zrozumieć siebie i innych poprzez Niego i w Nim. A gdyby przyszła komuś pokusa łatwego oburzenia, nim chwyci bicz w porywie, niekoniecznie świętego, gniewu, niech czyta się w słowa Pawła z Tarsu. Głosi on przecież Ukrzyżowanego, który wciąż pozostaje dla wielu głupstwem i zgorszeniem. Może więc warto zacząć się „gorszyć” samym sobą, nim zacznie się gorszyć innymi, i polecać Wszechmogącemu trudne, czasem szokujące sprawy naszych rodzin, Kościoła i świata?

Ks. Szczepan Biernacki

Tematy na Wielki Post

Ks. Ksawery Sokółowski

Tylko Bóg odpuszcza grzechy

W poprzednim artykule (tydzień temu) padła obietnica odpowiedzi na pytanie, dlaczego nie wystarczy przebaczenie skrzywdzonego człowieka, zdradzonej żony czy męża, matki przejechanego dziecka, szefa okradzionego przedsiębiorstwa ani uniewinnienie żadnego z ziemskich trybunałów. Dlaczego za każde popełnione zło należy prosić o przebaczenie przede wszystkim najwyższy z trybunałów - Boga? Dlaczego przede wszystkim Jego?

Nikt nie zaprzeczy, że obok dobra istnieje w świecie zło - bądź to pod postacią cierpienia, bądź wyrządzonej krzywdy - oraz że wzrost lub pomniejszanie się jednego i drugiego jest często skutkiem naszych wyborów, postaw i działań, produktem naszych rąk i naszych serc. Fakt istnienia dobra i zła jest rzeczywistością, o którą boleśnie obija się codziennie każdy człowiek. Kościół głosił zawsze prawdę o tym, że - pomimo obecności nieprzyjaznych sił - człowiek wraz ze światem spoczywa w dłoniach Dobra, które go poczęło i zrodziło, i które go nieustannie podtrzymuje w istnieniu. Zło o tyle jest problemem, o ile staje się wyborem rozumnych i wolnych istot. Świat i człowiek z natury lgną do Dobra, są dobre. Każdy wybór człowieka ma moc utwierdzenia świata w dobru, oddawania go w jego objęcia lub wyrwania go z nich, oddalania od źródeł, które nadają jedyny sens jego trwaniu i są najgłębszą racją jego bytu.

Odpowiedź więc na pytanie, czemu należy prosić o przebaczenie nie tylko skrzywdzonego brata, ale nadto i samo Źródło wszelkiego Dobra, nasuwa się samorzutnie. Każdy bowiem zły czyn nie jest wymierzony jedynie tylko przeciwko Dobru istniejącemu w jakiejś rzeczy czy osobie, lecz zwraca się w swej istocie i w swej ostatecznej wymowie przeciwko temu Dobru, które wypełnia treścią i strzeże wszystkich dóbr świata. Czuli tę prawdę najbardziej prymitywni ludzie zamierzających epok, składając przebiegane ofiary mocom świata, skoro tylko uświadamiali sobie naruszenie ustalonego przez nie porządku spraw. Tę świadomość, że każda krzywda wyrządzona bratu czy światu jest w rzeczywistości krzywdą wyrządzoną Dobru powszechnemu, posiadali ludzie od początku uzyskania swej tożsamości i nazwali ją poczuciem grzechu, poczuciem współudziału w działaniu wymierzonym przeciwko Najwyższemu Dobru, przeciwko jego personifikacji - Bogu. Słowo „grzech” ma sens tylko w tym odniesieniu.

Krzywdę wyrządzoną bowiem bliźniemu możesz naprawić - choć w przypadku odebrania komuś np. życia czy sławy jest to już niemożliwe. Samego faktu zaistnienia zła nie da się unicestwić. Ono już zaistniało i posiada swe skutki w wy-

miarze kosmicznym: dołożyło kolejną nieprawość do zła świata, pomnożyło jego moc, dosypało do jego zwalisk kolejny, większy lub mniejszy, ciężar spychający świat w krainę odległych od swego Prawdopodobieństwa mroków. A przecież Dobro powołało ciebie do istnienia w tym celu, byś był Jego sługą, synem, współpracownikiem w dźwiganie całej rzeczywistości ku Jego blaskom. Każdy więc twój współudział w złym jest wymierzony przeciwko temu powołaniu, przeciwko przeznaczeniu ciebie, byś wszystko prześwieślał Dobrem. Sprzymierzając się ze złem, jesteś dywersantem sprawy, która przecież w istocie jest także i twoją sprawą. Scho- dząc z dróg, które wskazuje ci busola Dobra, zaszczepiona ci od początku twego istnienia w twym sercu, zdradzasz własną sprawę: miast całym sercem i całą duszą dążyć do zjednoczenia się ze Źródłem Dobra, uciekasz od jednoczących wszystko Jego mocy, wprowadzasz nieład i zamęt w odwieczne ciążenie stworzeń ku swemu Centrum, stawiasz opór siłom, które są twoim przeznaczeniem, twoją Pełnią. Zważ, by to twoje odprysnięcie od Źródła wszelkiego dobra nie skończyło się losem odlatującej od żaru ogniska iskry.

Tylko Ono może ci przebaczyć, napęlić na powrót swoim żarem, blaskiem. Nikt inny. Poza Nim nie istnieją żadne moce, które mogłyby zgładzić twój współudział w nawarstwianiu się zła świata, twój grzech.

Ciąg dalszy na str. 9

Życie Kościoła

Watykan

□ Kardynałowie zebrani wraz z Papieżem w Watykanie na zwyczajnym konsystorzu publicznym podjęli decyzje w sprawie tegorocznych kanonizacji. Kanonizacja bł. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego odbędzie się 11 października. Wraz z nim ogłoszeni świętymi zostaną czterej inni błogosławieni, w tym apostoł trędowaty, o. Damian de Veuster.

□ „Tak! Za Benedyktem” - pod takim hasłem wystartowała wielka internetowa akcja wspierająca papieża Benedykta XVI. W każdej chwili można wyrazić swoją solidarność z papieżem i zapewnić o modlitwie, składając swój podpis pod adresem: www.ja-zu-benedikt.net. Organizatorem akcji jest katolicki portal internetowy „kath.net”. „My, sygnatariusze, sprzeciwiamy się niepoohamowanym atakom w mediach na osobę Ojca Świętego. Ataki te są nie na miejscu i nie odpowiadają ani prawdzie, ani postępowaniu godnemu człowieka. Jesteśmy ludźmi dobrej woli, zaangażowanymi katolikami świeckimi, osobami zakonnymi i księżmi. Poprzez złożenie naszego podpisu wyrażamy stanowczo naszą solidarność z Waszą Świątobliwością” - brzmi tekst deklaracji. Akcja potrwa do Wielkanocy, po jej zakończeniu lista osób, które wzięły w niej udział, zostanie przekazana Benedyktowi XVI.

Warszawa

□ Kard. Henryk Gulbinowicz został wyróżniony przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego najwyższym odznaczeniem państwowym - Orderem Orła Białego. „Przyjmuję to odznaczenie z rąk Pana Prezydenta w pokorze i w imieniu całego Dolnego Śląska, szczególnie Wrocławia, oni są tego warci” - powiedział kard. Gulbinowicz.

Paryż

□ We Francji Wielki Post rozpoczął się pod znakiem solidarności z biednymi i potrzebującymi. Konferencja Episkopatu podkreśla, że Wielki Post jest przede wszystkim okresem „duchowej mobilizacji”, przygotowującej do Świąt Wielkanocnych. W wielkopostnym przesłaniu biskupi proponują, aby przeżywać ten czas „na modlitwie, poście oraz dziele miłości z bliźnim”.

Rennes

□ Archidiecezja Rennes proponuje w tym roku Wielki Post ze św. Pawłem. Diecezjalne biuro ds. liturgii i sakramentów przygotowało z tej okazji specjalny modlitewnik. W modlitewniku można znaleźć rozważania na każdy dzień, specjalne modlitwy dla różnych kategorii wiernych, a także wybór pieśni. Każdemu dniowi Wielkiego Postu towarzyszy cytat z Pawłowych listów bądź Dziejów Apostolskich.

z Kraju

□ Mieszane uczucia polityków po nieformalnym szczycie UE i spotkaniu Tuska z kanclerz Merkel. Rząd przedstawia wizytę jako sukces i skuteczny odpór polityce protekcjonizmu bogatszych krajów. Opozycja zarzuca premierowi wyłamanie się z proponowanego przez Węgrów planu dodatkowej pomocy gospodarczej w wysokości niemal 200 mld dla Europy Środkowo-wschodniej. Plan upadł, ale „Gazeta Wyborcza” na pocieszenie twierdzi, że „Węgrzy nie są pamiętliwi”.

□ Prezydent Lech Kaczyński uważa, że tego typu złamanie solidarności regionalnej może mieć negatywne skutki w przyszłości. Pozytywny element szczytu to wspólne ustalenie prezydenta i premiera, że na spotkanie w Brukseli poświęcone finansom ma jechać tylko Tusk.

□ Prezydent Kaczyński odbył podróż na Ukrainę, gdzie w Hucie Pieniackiej uczcił pamięć Polaków pomordowanych tam przez jednostki składające się z Ukraińców. Obchody 65 rocznicy mordu wywołały duże emocje po obydwu stronach granicy.

□ Wicepremier Pawlak przebywał w Kijowie, gdzie był gościem III Forum Ekonomicznego Europa - Ukraina.

□ Wybory prezydenta Olsztyń podzieliły rządzącą koalicję. Wygrał kandydat PSL, którego w II turze poparł PiS. Grzymowicz otrzymał 60%, kandydat Platformy Krukowski - 40%. Klub radnych PO zapowiedział, że nie będzie współpracował z prezydentem miasta z PSL.

□ Trwa spór o euro. PO popiera jak najszybsze przystąpienie do strefy euro, PiS i prezydent proponują w tej sprawie referendum.

□ MSZ Radek Sikorski oświadczył, że „tarcza nie jest najważniejsza”. Wypowiedź ma zapewne związek z pogłoskami o odstąpieniu przez nową administrację USA od tego pomysłu.

□ Sikorski złożył wizytę w Waszyngtonie. Miał tam prosić Hilary Clinton o numer telefonu do prezydenta Obamy dla Tuska. Chyba jednak nie dostał, bo odtrąbiono by kolejny sukces rządu...

□ Platforma i SLD dogadały się w sprawie nowej ustawy medialnej. Ma ona trafić do parlamentu.

□ Lewica zaskarżyła do Trybunału Konstytucyjnego ustawę o odebraniu przywilejów emerytalnych funkcjonariuszom komunistycznych służb specjalnych. Posłowie SLD biadolą o przypadkach sprzętaczek, techników i muzyków, którzy tracą pieniądze. Tymczasem logika mówi, że jak nie walczyli, to nie są kombatanami i przywileje im się nie należą. Jeśli zaś zwalczali niepodległościowe podziemie, to powinni się cieszyć, że w niepodległej RP nie trafili do więzienia.

□ Kolejny skandal w prokuraturze. Śled-

czy IPN stwierdzili, że zniknęły dowody rzeczowe mające związek z zamordowaniem w 1989 r. ks. Stefana Niedzielaka. Odnalezienie sprawców zbrodni, o którą od początku podejrzewa się SB, może okazać się na zawsze niemożliwe.

□ Sporą niespodzianką było spotkanie Wałęsy z irlandzkim eurosceptykiem i przywódcą partii Libertas Ganleyem.

□ Do Polski przyleci w marcu pierwszy z 5 zamówionych dla wojska samolotów transportowych C-30 Hercules.

□ W Białymstoku odbył się XVII Wszechpolski Kongres Muzułmanów. Ich związek liczy ok. 5 tys. osób, głównie polskich Tatarów. Kongres ma uporządkować wiele spraw, od ważności muzułmańskiego ślubu po oficjalną zmianę siedziby na Białystok. Do tej pory sprawy te porządkuje ustawa z 1936 r., według której oficjalną siedzibą Związku pozostaje nadal Wilno.

□ IPN opublikował pracę, która mówi o 12-letniej współpracy z SB białoruskiego literata Sokrata Janowicza. Janowicz zerwał z SB oficjalnie w 1970 r.

□ Rosną zarobki polskich europosłów. Nowi parlamentarzyści będą zarabiać 7,6 tys. euro miesięcznie. Do tej pory dostawali (bez diet i pieniędzy na biura) 2,2 tys. euro. „Delegacja” do Brukseli okazuje się dość opłacalna.

□ Talibowie z Pakistanu nie wydadzą ciała zamordowanego polskiego inżyniera z Krakowa. Negocjacje prowadzone z władzami pakistańskimi zostały przez talibów zerwane.

□ Donald Tusk został dziadkiem. Wnuk ma otrzymać imię Mikołaj.

□ 69% ankietowanych Polaków nie potrafiło wymienić żadnego polskiego świętego kanonizowanego przez Jana Pawła II i Benedykta XVI.

□ Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że Polak, skazany w Wielkiej Brytanii za gwałt na podwójne dożywocie, będzie odbywał taką właśnie karę. Problem w tym, że polski kodeks nie przewiduje takiej kary, a za gwałt grozi najwyżej 12 lat więzienia. SN uznał, że międzynarodowe przepisy są nadrzędne nad prawem krajowym. Prawnicy stwierdzają jednak, że złamano tu zasadę, że nie ma kary bez ustawy.

□ Antoni Macierewicz wygrał kolejny proces. Nie musi przeproszać Zbigniewa L. za stwierdzenie, że ten został przyjęty do Służby Kontrwywiadu, by szukać na Macierewicza „haków”. L. był funkcjonariuszem służb specjalnych PRL, później pracował w ABW i SKW, skąd został zwolniony dopiero przez obecnego posła PiS. Po zmianie rządu na PO przywrócono go do służby w SKW.

□ W Parlamencie Europejskim w Brukseli odbyła się sesja poświęcona postaci rotmistrza Witolda Pileckiego. Otwarto także wystawę „Ochotnik do Auschwitz”.

□ Sąd orzekł, że aktywiści Greenpeace muszą zapłacić 19 tys. zł grzywny za ubiegłoroczne „protesty kominowe” w elektrowni Bełchatów.

Nawet nie znamy jej stanu, bo MON wstrzymał pobór, nie wiedząc, na ilu żołnierzy wystarczy w budżecie pieniędzy. Mówiło się o 100 - 120 tysiącach żołnierzy. Liczebność staje się teraz tajemnicą nawet dla dowódców. W czasach kryzysu chętnych do służby nie brakuje, ale nie może chodzić o to, by wojsko było przechowalnią bezrobotnych. Wreszcie sprawa najważniejsza - sprawność i zdolność bojowa. Tutaj może być najgorzej.

Ukazała się właśnie analiza sytuacji sporządzona przez członka sejmowej komisji obrony, Ludwika Dorna. Bezpartyjnego obecnie posła trudno pośądzać o gry partyjne i warto jego opinie potraktować dość poważnie. Dorn opisuje sytuację w ciemnych barwach. W lotnictwie do 2018 roku pozostanie w służbie 48 samolotów F-16 i 32 MiG 29, nadające się tylko do dziennej służby. Minimum ochrony naszych granic to 120 samolotów. Leży też szkolenie pilotów. Z 25 obecnych dywizjonów obrony przeciwlotniczej do 2016 nie dotrwa ani jeden. Minimalne potrzeby to 14 takich jednostek. Amerykanie chcą za jedną baterię rakiet Patriot miliard \$. Taka bateria chroni obszar 30 do 40 km. Potrzeby łatwo obliczyć.

Teraz mamy 211 śmigłowców. Po 2018 będzie ich 68. Trzeba dokupić 156, minimum - 51. W tym roku pieniędzy wystarczy może na 12. Wyposażenie wojsk lądowych to coraz większa gratka dla... muzealników. Mamy np. 944 czołgi, ale w latach 2016-2020 trzeba będzie wycofać starzejące się i wyeksploatowane T-72. Zostanie 360 też już nie młodych PT-91, nie zmodernizowane Leopardy i 690 transporterów Rosomak. Plany mówią o modernizacji i uzbrojeniu za 4,5 miliarda zł BWP (bojowych wozów piechoty) Puma, ale czy wystarczy pieniędzy?

W 2018 trafi na złom sporo naszej artylerii. Zostanie dywizjon raketowy i 50 sztuk armato-haubic 155 mm, które mamy właśnie kupić.

W marynarce też posucha. Od 2001 roku trwa budowa korwety (brak pieniędzy), która ma być dostarczona w

2012. Plany mówiły o jeszcze 2 takich jednostkach, ale trudno to sobie przy budżetowych cięciach wyobrazić. Mamy dwie korwety z amerykańskiego demobilu. Jedna służy jako „dawca organów” do drugiej jednostki. W dodatku są to okręty wyeksploatowane i częściowo niesprawne. Za kilka lat wartość bojową naszej marynarki będzie stanowiła jedna łódź podwodna, wspomniana korweta i kilka małych okrętów rakietowych.

Ludwik Dorn uważa, że Wojsko Polskie znajduje się na drodze do likwidacji. Tracimy zdolności obronne i możliwość wsparcia sojuszników. Przy tej ilości sprzętu wystarczy nam od 60 do 90 tys. żołnierzy. Reszta to „wirtualne jednostki”. Powinno się natomiast wzmocnić

poważnie obronę terytorialną jako wsparcie dla sił głównych. Poseł uważa także, że Polska nie powinna się angażować w rozbudowę wojsk ekspedycyjnych, które nie mają wartości obronnych. Na cele „misyjne” wystarczy nam jedna brygada. Dorn dodaje też, że nie potrzebne są nam plany tworzenia sił specjalnych, które wg zapowiedzi MON miały być „w czołowie państw NATO”.

Wnioski z tej analizy prowadzą do konieczności racjonalnego wykorzystania tego, co się ma, a ma się coraz mniej. Sytuacja w armii to nie tylko wina obecnych kłopotów budżetowych i ministra Klicha. Po macoszemu do wojska podchodziły także inne rządy. Nie ma też przyzwolenia społecznego. Można tu przypomnieć krytykę zakupu F-16. W ostatnich latach coś tu się jednak zmieniało. Polityka historyczna wywołała zainteresowanie wojskiem, popularność zyskały parady i prezentacje możliwości armii. Daleko nam jednak do Rosjan, którzy plany zmniejszenia armii w zamian za jej unowocześnienie przyjęli jako zamach na państwo. Skupione na dniu dzisiejszym społeczeństwo polskie, które nie widzi potrzeby wydawania pieniędzy na wojsko, można jeszcze zrozumieć. Prowadzących niemal do jego likwidacji działań rządów już nie...

Bogdan Usowicz

ze świata

Wybory lokalne w Rosji przyniosły sukces partii Putina Jedna Rosja. Użytkowała ona w poszczególnych regionach od 49 do 79% głosów. Na drugim miejscu znaleźli się komuniści.

Według niepotwierdzonych źródeł Amerykanie mieli zaproponować Rosji rezygnację z budowy tarczy antyrakietowej w zamian za pomoc w zmianie polityki wobec Iranu.

Prezydent USA Obama chce znieść tzw. klauzulę sumienia, która pozwala amerykańskim lekarzom odmówić pomocy w aborcji.

Premier Czech Topolánek poinformował, że w kwietniu odbędzie się w Pradze szczyt UE - USA.

Ukraiński parlament odwołał z funkcji ministra spraw zagranicznych Ohryzkę. Powodem stała się przegrana Kijowa w Hadze w sporze z Rumunią o kształt granicy na Morzu Czarnym.

34% ankietyowanych Rosjan twierdzi, że realną władzę w ich kraju sprawuje premier Putin. Na prezydenta Miedwiediewa wskazuje tylko 12%.

W stolicy Armenii Erewaniu w pierwszą rocznicę starć z policją odbyły się wielotysięczne manifestacje. Manifestujący żądali przyspieszonych wyborów parlamentarnych.

Wybory lokalne w Hiszpanii spowodowały utratę władzy przez socjalistów w Galicji. PS Zapatero wygrała za to w Kraju Basków, ale jest to zwycięstwo kłopotliwe. Do rządzenia muszą zaproponować nacjonalistów lub Partię Ludową.

W wyborach lokalnych w austriackiej Karyntii zwyciężyła partia zmarłego Heidera Sojusz na rzecz Przyszłości Austrii (BZOE), która otrzymała 45,8 % głosów. Na socjaldemokratów głosowało tylko 28,6%, a na centroprawicowych ludowców - 15%.

W Gwinei Bissau doszło do zamachu stanu, w którym zabito prezydenta kraju.

W Bangladeszu odbył się pogrzeb 49 oficerów zabitych podczas buntu wojsk ochrony pogranicza tego kraju.

Prezydent Zimbabwe Mugabe oświadczył, że będzie kontynuował politykę odbierania ziemi białym farmerom.

Premier Włoch Berlusconi podczas pobytu w Libii zadeklarował „wieczystą przyjaźń” z Kaddafim.

Prezydent Wenezueli Chavez ma pomysły na walkę z kryzysem. Wysokie ceny żywności spowodowały, że na plan-tacje i do zakładów przetwórczych żywności posłał wojsko, które ma nadzorować, by prywatni właściciele nie podnosili cen. Skończy się zapewne klęską głodu.

Amerykański Departament Stanu uznał w swoim raporcie, że w Polsce panuje antysemityzm, rasizm, homofobia, kse-

nofobia, szaleją służby specjalne i korupcja. Można mieć poważne obawy, że Amerykanie zatrudnili jako „ekspertów” Senyszyn, Biedronia, Palikota i Środę.

Rosja lekceważy wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Hadze. Grozi jej za to wykluczenie z Rady Europy.

W Egipcie ustalono, że Strefa Gazy ma otrzymać 4,5 mld \$ pomocy na odbudowę. Izrael protestuje. W końcu nie po to burzyli... 80% ludności Gazy żyje z międzynarodowej pomocy. Izrael tymczasem donosi, że zamierza podwoić liczbę osadników w Autonomii.

Prezydent Afganistanu Karzaj zapowiedział przyspieszenie wyborów na piastowany przez siebie urząd z sierpnia na kwiecień.

W Rosji zaczyna się kolejny proces byłego szefa Jukosu Chodorkowskiego. Tym razem zarzuca mu się pranie brudnych pieniędzy.

Zaiskrzyło pomiędzy Włochami i Słowenią. Deportowani z okolicy Triestu Włosi chcieli oddać hołd swoim rodakom pomordowanym przez żołnierzy marszałka Tito. Przy biernej postawie policji drogę zagroziły im bojówki porzeczane w komunistyczne mundury i miejscowi „ZBOWiD-owcy” z partyzantki Tity.

Podobny konflikt zaistniał pomiędzy Macedonią i Bułgarią. Cerkiew macedońska chce zebrać szczątki bułgarskich żołnierzy I i II wojny światowej i pochować w zbiorczej mogile z napisem, że są to „przymusowo zmobilizowani Macedończycy”. Sofia protestuje.

Szwecja przymierza się do likwidacji instytucji cenzury filmowej. Powołano ją w roku 1911. 5 lat temu podobną instytucję zlikwidowała Norwegia.

Słowackie schroniska i trasy narciarskie świecą pustkami. Jest to „kara” za wprowadzenie... euro.

Lawina błota w Peru spowodowała zasypanie osady górniczej i śmierć co najmniej 10 osób.

Tanie linie lotnicze Ryanair wprowadziły na pokładach swoich samolotów opłaty za korzystanie z WC.

Rosja i Ukraina znowu wchodzą w spór gazowy. Teoretycznie chodzi o negocjacje Naftohazu z Gazpromem, praktycznie grozi powtórka sytuacji kryzysowej. Dobrze, że zima się kończy...

Ukraina przeżywa kryzys dość ciężko. Produkcja przemysłowa spadła o 34%, zadłużenie miejscowych banków przekroczyło 100 miliardów \$.

Sekretarz Stanu USA Hilary Clinton stwierdziła, że powstanie państwa palestyńskiego wydaje się „nieuniknione”.

Lider brytyjskich Zielonych chce ograniczyć liczbę dzieci w rodzinach. Posiadanie powyżej dwójki dzieci jest jego zdaniem „nieodpowiedzialnością” i powoduje „nadmierny rozwój”, który grozi klimatowi.

O czym piszą inni

Prasoznawca

Rzeż dokonana na bezbronnej polskiej ludności przez oddziały RSS Galizien i UPA założone z Ukraińców w dalszym ciągu traktowana jest przez polityków w sposób niewłaściwy. Uroczystości 65 rocznicy wymordowania mieszkańców Huty Pieniackiej zorganizowały Stowarzyszenie „Huta Pieniacka” oraz środowiska polskie ze Lwowa. Nawet podczas niedawnego spotkania prezydentów Rzeczypospolitej i Ukrainy żaden z nich nie nazwał tej zbrodni po imieniu i nie wskazał jednoznacznie, kto dopuścił się mordu. Gdy przemawiał prezydent Lech Kaczyński, Ukraińcy okrzykami „Sława Ukrainu” zagłuszyli go. W „Naszym Dzienniku” czytamy:

Być może dlatego w trakcie uroczystości nad grupą Polaków przestał powiawać transparent „Dziękujemy, Panie Prezydencie”. Uroczystości usiłowała zakłócić grupa ponad stu ukraińskich demonstrantów, którzy rozwinęli kilkunastometrową czerwono-czarną banderowską flagę. Wystąpienia obu przywódców wielu Kresowian przyjęło z rozczarowaniem. A tymczasem na zachodniej Ukrainie narasta problem nacjonalizmu skierowanego przeciwko Polsce. Rzeczywiście, przemówienie prezydenta było kurtuazyjne i poprawne politycznie, zgodnie z przedstawionym przez niego założeniem, że „budowanie strategicznego partnerstwa między naszymi krajami wymaga powściągliwości i rzetelnego spojrzenia na przeszłość”. Słowom obydwu prezydentów o dobrych perspektywach w budowaniu stosunków między Polską a Ukrainą wyraźnie przeczyła atmosfera towarzysząca uroczystości w Hucie Pieniackiej. Rozmiary antypolskiej demonstracji w miejscu wymordowanej wsi oraz wcześniejsze prowokacyjne wystąpienia radnych obwodu lwowskiego świadczą o tym, że na stosunki polsko-ukraińskie oparte na prawdzie nie ma co liczyć w najbliższym czasie.

Tematyka gospodarcza nie schodzi z łamów prasy krajowej. Obawy o pogłębienie kryzysu są coraz większe, aczkolwiek Polska nie znajduje się wśród krajów największego ryzyka. W ostatnim miesiącu wzrosła produkcja, jednak powiększyło się bezrobocie. Dodatkowo Polska może z funduszy Unii Europejskiej wykorzystać na swoje potrzeby rozwojowe około 67 mld euro (269 mld zł). Cytowany wyżej „Nasz Dziennik” pisze:

Problem w tym, że Polska dostanie pieniądze dopiero wtedy, kiedy zrealizuje zaplanowane inwestycje. Polska ma koncepcję, plan działania, inaczej nie dostałaby takiej kwoty do wykorzystania. Teraz mamy olbrzymi program infrastrukturalny, kwotowo jest to o wiele więcej. Jeśli realizowalibyśmy te inwestycje tak, jak to było zaplanowane, to... kryzys w takim nasileniu (zwolnienia, spadek popytu na nasze towary, cięcia budżetowe) byłby mniej odczuwalny, gdyby obecny rząd wykorzystał fundusze unijne. Bo dziś one ledwo sączą się do Polski bardzo marnym strumieniem. Polska ma potencjalnie do wykorzystania ponad 67 mld euro. Jeżeli do tego dołączymy nasz wkład, który jest obowiązkowy, to będzie to kwota około 85 mld euro, które Polska mogłaby wydać do końca 2015 r. na różne potrzebne inwestycje. Te pieniądze można by wydać na rozwój infrastruktury (autostrady, drogi, kolej), naukę, dotację dla przedsiębiorców, około 13% miałyby zostać wydane na kapitał ludzki. W sumie możemy dostać z Unii do 4% całego naszego produktu krajowego brutto. A to bardzo dużo. Skąd więc ten tryb warunkowy? W czym tkwi problem? To nieumiejętność planowania. Jest również błąd w monitorowaniu i koordynowaniu działań. Także kadry odgrywają bardzo dużą rolę - obecnie za te projekty odpowiadają ludzie, którym brak na ten temat wiedzy.

Natomiast politycy - posłowie, jak się okazuje, mają głowę do interesów, tyle że do interesów prywatnych. Gdy przeciętny obywatel w czasach kryzysu ma olbrzymie kłopoty z otrzymaniem kredytu, posłowie otrzymali z kasy sejmowej, tzw. lekką rączką, 3,6 mln złotych. Najczęściej i najwięcej biorą posłowie dwóch największych partii - PO i PiS. W obu klubach zadłużyło się po ok. 40 proc. posłów. Na kupno czy remont domu lub mieszkania posłowie biorą po ok. 20-25 tys. Płacą przy tym niskie procenty (3-4%). Z reguły pożyczkobiorcy mają już, jak na warunki polskie, całkiem duże mieszkania albo nawet mają ich kilka. „Rzeczpospolita” (2 marca) donosi:

Bywało też, że poseł zarabiał na pożyczce, lokując ją na koncie, którego oprocentowanie było dużo wyższe niż sejmowe odsetki. Pożyczki cieszą się dużym zainteresowaniem. Obecnie posłowie czekają, aż ich koledzy spłacą długi, bo w kasie na Wiejskiej zrobiło się pusto. Drugi raz po pożyczkę poseł może wystąpić dopiero po spłaceniu pierwszej. Gdy wygaśnie jego mandat, zadłużenie musi spłacić natychmiast. Z Sejmu posłowie co miesiąc otrzymują m.in. uposażenie - ponad 9 tys. brutto i ponad 2 tys. zł diety.

Głos wokół sportu

Bogdan Usowicz

☺Justyna Kowalczyk wywalczyła Polsce 5 miejsce w klasyfikacji medalowej MS w narciarstwie klasycznym, które odbyły się w czeskim Libercu. Kowalczyk zdobyła 2 medale złote i jeden brązowy. Została nowym idolem kibiców sportów zimowych. Niedaleko medalu byli też nasi skoczkowie, którzy w konkursie drużynowym zajęli wysokie 4 miejsce. O braku medalu zdecydował słabszy skok... Małyszka. Ciekawostką jest, że najlepiej w naszej drużynie skakał Hula.

☺Po zimowej przerwie obudziła się polska ekstraklasa. Niezłe zaprezentowali się piłkarze sprowadzeni z zagranicy. 2 gole w swoim benefisie strzelił dla Jagiellonii Frankowski. Powiększył w ten sposób swoje konto w ekstraklasie do 118 zdobytych goli i goni w tej klasyfikacji Żurawskiego. Na listę strzelców wpisali się także grający dotąd w Anglii Fojut (Śląsk) i Ślusarski (Cracovia). Na prowadzenie w tabeli wyszedł poznański Lech. Legia, Wisła i Polonia odnotowały remisy. Wyniki kolejki: Cracovia - Piast Gliwice 1:0 (0:0), Polonia Warszawa - Legia 0:0, GKS Belchatów - Lech 2:3 (0:1), Jagiellonia Białystok - Arka 3:0 (2:0), Odra Wodzisław - ŁKS 0:1 (0:1), Ruch Chorzów - Górnik Zabrze 0:1 (0:0), Lechia Gdańsk - Śląsk 1:1 (0:0), Polonia Bytom - Wisła 1:1 (0:0). W tej kolejce zawiodły poziomem derby Warszawy i Górnego Śląska. Dodatkowo w Chorzowie doszło do zderzenia kibiców.

☺W pucharach europejskich nie ma już polskich drużyn. Lech odpadł ostatecznie w dwumeczu z włoskim Calcio Udinese w Pucharze UEFA.

Po remisie 2:2 w Poznaniu Lech zdobył w rewanżu pierwszą bramkę i prowadził przez pierwszą połowę 1:0. W drugiej zaprezentował już dość bojaźliwą grę i w efekcie przegrał, trochę na własne życzenie, 1:2.

☺W klasyfikacji historycznej statystyk klubów europejskich prowadzi Manchester United. Na 101 miejsce awansował obecnie Lech Poznań. Wisła jest 168, a Legia - 229.

☺Polacy za granicą. Może liga cypryjska nie jest najsilniejsza, ale występy w niej Łukasza Sosina to perełki. Tym razem Polak strzelił dla Famagusty 4 gole w wygranym 6:1 meczu z Artomitosem. Na listę strzelców wpisywali się w lidze greckiej także Żurawski (Larisa - Ergotelis 3:2) i Włodarczyk (Aris - Fylis 2:1). We Francji Jeleń zagrał już 80 pierwszoligowych meczów. W pojedynku Auxerre z Tulonem jego gol zapewnił remis 1:1. W Bundeslidze wystąpili tylko Krzynówek i Wichniarek. „Kickres” ocenił występy pierwszego na 3, drugiego na 4 pkt (czym mniej tym lepiej, a 1 to klasa mistrzowska). W Szkocji między słupkami Celtic nudził się Boruc. Jego drużyna rozgromiła St Mirren 7:0. Gola nie puścił także Szamotulski. Klub Żaluzi Dundee United przegrał 0:1 z Hearth. W angielskim Bolton zagrał 21 min. Smolarek (żółta kartka).

☺Wieczny rezerwowy Realu Madryt, czyli Jerzy Dudek, być może opuści Hiszpanię. Powrotem brakarza do siebie jest zainteresowany od następnego sezonu Feyenoord Rotterdam.

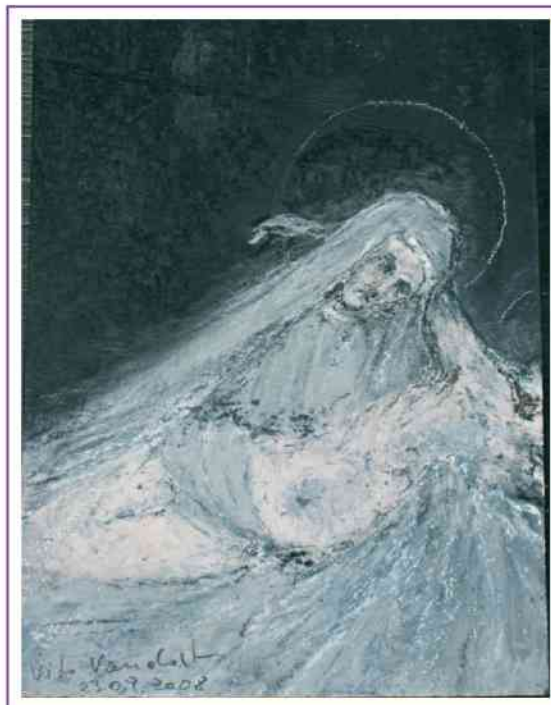
☺W hokeju Cracovia awansowała już do finału play off, wygrywając czterokrotnie ze Stoczniowcem Gdańsk. W drugiej parze półfinałowej Podhale - GKS Tychy jest remis 2-2.

☺Tomasz Adamek wygrał przed czasem w Newark z Amerykaninem Banksem i obronił tytuł bokerskiego MŚ w wadze junior ciężkiej federacji IBF. W Lublinie zwycięstwo odniósł Rafał Jackiewicz, który zdobył w ten sposób tytuł ME wagi półśredniej federacji EBU.

Dokończenie ze str. 2

CZERPAĆ SIŁĘ Z PIĘTY

Kilka miesięcy temu namalował kolejną, przejmującą *Piętę*. Na czarnym kartonie, białą-szaryą farbą. Zastygła w bólu Maryja patrzy niewidzącymi oczami na umęczone ciało swego Syna, w kadrze mieści się zaledwie fragment głowy nieżywego Jezusa. W ten sposób spontanicznie zareagował Urbanowicz na wiadomość o śmierci przyjaciela. Przekazał tę pracę jego żonie jeszcze przed pogrzebem, zamiast kondolencji. Obraz więcej mówi niż zwyczajowe słowa pocieszenia, był subtelnym wyrazem ludzkiej solidarności w nieszczęściu i nieśmiałym przypomnieniem, że miecz boleści przeszył nawet serce Matki Boga, że przyjęła to w pokorze i z jej postawy chrześcijanin może czerpać wzór i siłę.

**Tekst: Barbara Stettner-Stefańska
Fot. Barbara Stettner-Stefańska
i Marek Świątkiewicz**

1. Marek Wittbrot, Folder wystawy „Witold Urbanowicz, dotknięcia prochu ziemi. Poussière de la terre”. Muzeum Diecezjalne w Opolu. 1997; 2. Witold Urbanowicz, *Droga do życia*. Stacja XI; 3. Witold Urbanowicz, *Droga do życia*. Stacja XIII.

Ciąg dalszy ze str. 5

Tylko Bóg odpuszcza grzechy

Choćby uniewinniły cię wszystkie trybunały ziemi, choćby wydali pozytywne opinie najwybitniejsi psychiatry Wschodu i Zachodu, choćby przebaczyła ci zdradzona żona czy mąż i wszyscy, przeciwko którym wykroczyłeś - nie możesz czuć się w pełni, do końca rozgrzeszony aż do momentu, w którym nie usłyszysz od Niego, od Najwyższego Sędziego spraw ludzkich, od Sumienia sumień, słów przebaczenia. Od Niego i tylko od Niego. Oni mogą ci wybaczyć tylko swoje krzywdy, zaniechać ich dochodzenia, nie mają jednak mocy uwolnienia cię z winy, jaką zaciągnąłeś wobec Dobra Najwyższego. Nie mogą zetrzeć ani plam krwi z twych rąk, ani rdzy zła, która wżarła się w twoją duszę. Nawet zamalowane uniewinniającym wyrokiem ziemskich trybunałów, tym bardziej będzie ci doskwierać. Tylko On może dokonać tego cudu, że zło, któremu uległeś, nie weźmie cię na nowo w swoje władanie, że nie będzie nadal podgryzać pokładów dobra w twym człowieczeństwie. Przysiękaj bowiem Bóg: „Odrzuć od siebie wszystkie swoje przestępstwa, a dam ci serce nowe” (por. Ez 18,31), „jak mgłę rozwieję twoje nieprawości” (por. Iz 44,22), „wyleję na ciebie źródło wody i będziesz oczyszczony z wszelkiej nieczystości” (Ez 36,25).

Któż inny mógłby ci to obiecać? A nawet gdyby obiecał, czy ma moc wywiązać się z takiej obietnicy? Bóg jeden to może, gdyż On jest Tym, który ciągle wszystko stwarza nowe. I odwrotnie: gdyby nawet z odrazą odsuwali od ciebie ręce wszyscy ludzie na ziemi, gdyby za twe wykroczenia skazali cię na najcięższe więzienie, a nawet i karę śmierci, twierdząc, że nie ma dla ciebie miejsca w ludzkiej społeczności, jeżeli On odpuści ci winy, to twoja dusza wybieleje nad śnieg, wyrwiesz się ze śmiertelności kręgu zła, przestaniesz być jego dzieckiem, a staniesz się na powrót synem Dobra. Najcudowniejsze jednak jest to, że władzę, moce odpuszczania grzechów, unicestwiania skutków naszych konszachtów z mocami ciemności Bóg przekazał w ręce ludzi, w ręce uczniów swego Syna, Jezusa Chrystusa. On uczynił ich tymi, którzy mają odpuszczać ludziom ich grzechy, przywracać z nich jedność z Bogiem - być naszymi rodzicielami.

Ks. Ksawery Sokołowski

Dokończenie ze str. 3

Wiadomości złe i trochę gorsze

Przedstawiono go więc jako reprezentanta „układu”. Kandydata PO wsparli oboje w Olsztynie wicepremier Schetyna i premier Tusk. A jednak się nie udało... Porażka boli. Teraz szef miejscowych struktur Platformy, Jacek Protas, zostanie karnie umieszczony na liście wyborczej PO do Parlamentu Europejskiego. Z tym że na dalszym miejscu i jeśli przegra, to znajdzie się na przysłowiowym lodzie.

Z Olsztyna przenieśmy się do Waszyngtonu, gdzie Departament Stanu USA ogłosił raport o przestrzeganiu praw człowieka. Mocno dostało się Polsce i można by mieć wrażenie, że nadal rządzi tu PiS pod ręką z LPR. Nad Wisłą kwitnie podobno rasizm, antysemityzm, ksenofobia i molestowanie kobiet (przykład wspomnianego Olsztyna), kontrola korespondencji etc. Raport więcej mówi o tym, kogo zatrudnia Departament Stanu, niż o tym, co naprawdę dzieje się w naszym kraju. Jest wręcz kompromitacją amerykańskiej instytucji. Równie dobrze można by przygotować podobny raport o jakimkolwiek kraju świata, z USA włącznie. No, może w tym ostatnim przypadku trzeba by było tylko zrezygnować z tradycyjnego zarzutu: „A u was biją Murzynów!”, bo po wyborze Baracka Obamy jakoś nie wypada.

W Polsce warto zwrócić uwagę na dalsze przeciąganie liny w sprawie euro.

Publicyście „Der Dziennika” Cezaremu Michalskiemu tak się już porobiło, iż twierdzi, że złotówka nie jest żadnym „narzędziem suwerenności”, bo jest... słaba i dodaje, że „narzędziem polskiej suwerenności jest euro”. Głupotę publicyście rozjaśnia jego inna teza, o tym, że „złotówka jest z PiS, a euro z PO”. Wszystko robi się jasne. Chodzi o bieżącą politykę, choć Michalski jest za to chyba z... księżycą.

Niezlą ripostę dla euroentuzjastów przygotował za to w „Rzeczpospolitej” Maciej Rybiński. Dziennikarz kpi na całego z poglądu wyrażanego tezą o tym, że euro ocaliłoby nas z kryzysu. Jego zdaniem jest to porównywalne z pomysłem, że zamiana mierzenia poziomu wody na Wiśle z centymetrów na cale uchroniłaby nas przed... powodzią.

Czytelnicy poszli jeszcze dalej. Do „niezbędnych warunków wyjścia z kryzysu”, poza wprowadzeniem euro, dorzucili jeszcze: natychmiastowe podpisanie traktatu z Lizbony, wprowadzenie małżeństw dla homoseksualistów z obowiązkową adopcją przez takie pary dzieci, cutanazję i powszechne zapłodnienia... in vitro. Wtedy uciekną od nas nawet kryzys, a i Departament Stanu będzie pewnie zadowolony...

Bogdan Dobosz

Mechanizm błędnego koła

Maria Hejnar

Od kilku miesięcy Jan budzi się rano spocony, zmęczony, rozdrażniony. Czuje wewnętrzne napięcie, łatwo wybucha gniewem, trzęsą mu się ręce. Jedyny sposób na to, by te objawy zniknęły, to szybka szklanka džinu - ulubionego trunku Jana. Ale jak nie ma džinu, to i inny alkohol przyniesie ulgę.

Jako dziecko Jasek często widział swego ojca pijanego, awanturującego się z matką. Kiedy ojciec wracał do domu w takim stanie, Jan czuł do niego odrazę i strach. Nie obce mu też było poczucie wstydu przed sąsiadami i kolegami, którzy niejedno widzieli i słyszeli.

Jan długo nie brał do ust ani kropli alkoholu i przyrzekał sobie, że on nigdy nie będzie taki jak ojciec. Koledzy w szkole nieraz wyśmiewali się z niego, kiedy odmawiał picia alkoholu, nazywali go babą. Czasem, pod wpływem nalegań, ustąpił i wypił kieliszek, ale bał się skutków alkoholu. Obawiał się, że straci kontrolę nad sobą i będzie zachowywał się tak, jak ojciec.

Po maturze w swoim małym miasteczku nie mógł znaleźć pracy. W domu było ciężko i zdecydował się w końcu wyjechać do kuzyna, który od kilku już lat pracował w Paryżu. Jan postanowił zamieszkać u niego, zanim znajdzie coś własnego. Pierwsze tygodnie nie były łatwe. Na ulicy, w metrze, w sklepie czuł się obco i niepewnie. Nie rozumiał języka, trudno było zapytać się o drogę. Sytuacje, w których czuł się nieswojo, zdarzały się na co dzień.

Wieczorami, po pracy, kuzyn „dla odprężenia” otwierał puszkę piwa. Janowi głupio było wciąż odmawiać. „Jak to? Nie napijesz się ze mną? Daj spokój, to ci dobrze zrobi”. No i dał się skusić. Po całym dniu pracy, nerwów i pośpiechu po jednym piwie Jan czuł ulgę. Uczucie obcości, niepokój o przyszłość zniknęły. Rozluźniony, nie zastanawiając się już wiele, Jan chętnie wypił przy wspólnie przygotowanej kolacji kieliszek czerwonego wina. „To taki francuski zwyczaj, wino do obiadu pomaga w trawieniu” - zapewniał kuzyn. Z czasem Jan zaczął doceniać te stany odprężenia po alkoholu, powoli przestał się go bać. To przecież dla ludzi i nawet mu służy. Z mniejszymi oporami akceptował też kilka kieliszków w ramach spotkań towarzyskich, to mu ułatwiała nawiązywanie kontaktów z nowo poznawanymi ludźmi. Zaczął również uczestniczyć w zrzutkach „na drinka” na budowie.

Kiedy się przeprowadził na swoje, ciasne, ale własne mieszkanie witało go wieczorem... pustką. Wracając z pracy, kupował więc kilka puszek piwa, jedno już nie dawało oczekiwanego efektu. Czasem zamiast piwa kupował butelkę džinu albo wódki, to działa szybciej. Niekiedy spotykał się „na drinka” z kolegami z pracy, ale głównie pił wtedy, kiedy był sam. I coraz częściej kończył butelkę przed spaniem.

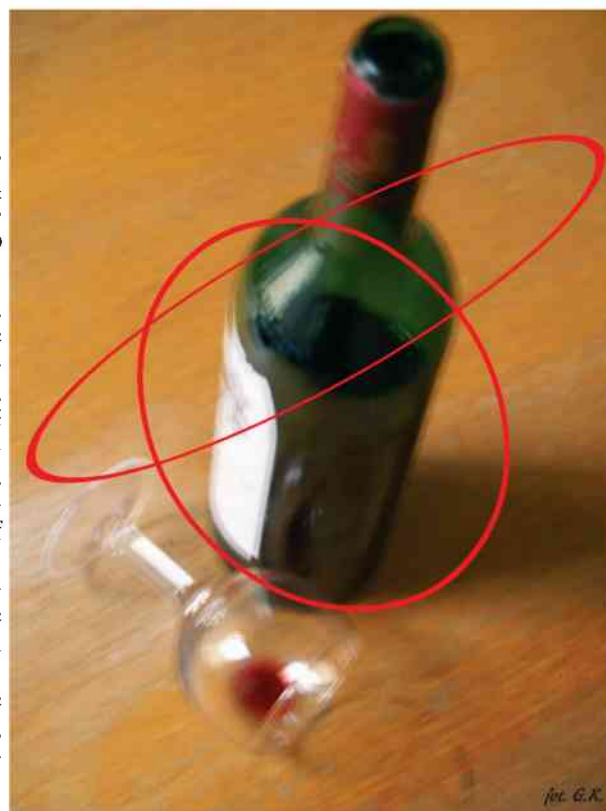
Dzisiaj Jan nie może się obejść bez alkoholu nawet przez jeden dzień. Zaczyna już

rano, żeby się poczuć lepiej, w południe wypija trochę wina do kanapki i przed wyjściem z pracy już myśli o tym, że wkrótce będzie mógł kupić butelkę i się wyluzować, oderwać od stresu. Rzeczywiście, praca coraz bardziej go stresuje, koledzy go drażnią, szef nie szczędzi przykrych uwag. Nawet zmienił pracę, ale z nowym patronem też mu się nie układa. Alkohol pomaga mu o tym wszystkim zapomnieć. Powoli i niezauważalnie, nie zdając sobie z tego sprawy, Jan stał się uzależniony od alkoholu.

Uzależnienie to utrata wolności picia. Osoba uzależniona kontynuuje spożywanie alkoholu, pomimo problemów, które ten powoduje. Po prostu nie można się już powstrzymać.

Alkohol jest produktem skomplikowanym, chociaż nie w składzie chemicznym, bo praktycznie każdy może go wyprodukować z garści cukru, ziemniaków czy owoców. Alkohol jest produktem skomplikowanym, ponieważ jest głęboko zakorzeniony w naszej kulturze. Z jednej strony jego hedonistyczne działanie umieściło go w centrum naszego życia społecznego i rodzinnego i towarzyszy ważnym wydarzeniom: ślubom, chrzcinom, urodzinom, sukcesom w pracy, zdaniem egzaminów. Alkohol używany „towarzysko” faworyzuje rozwój więzi społecznych. Jednocześnie jednak to towarzyskie picie przyczynia się do zwiększania zjawiska tolerancji organizmu na alkohol: mózg przyzwyczaja się i coraz lepiej znosi alkohol, dlatego po pewnym czasie trzeba zwiększyć dawkę, by uzyskać ten sam efekt.

Z drugiej strony alkohol jest towarzyszem samotności i niedoli. Kiedy ma się zmartwienia, kłopoty, kiedy przyszłość jest niepewna, a codzienne życie trudne, alkohol staje się „lekiem”, „ucieczką”. Alkohol bezpośrednio po wypiciu sprawia, że czujemy się rozluźnieni i szczęśliwi. Dzieje się tak, ponieważ jest to środek psychotropowy, który spowalnia aktywność ośrodkowego układu nerwowego. Działanie uspokajające i znieczulające alkoholu powoduje poczucie odprężenia. To dlatego Jan i jego kuzyn po powrocie z pracy odnajdywali wewnętrzny spokój i ukojenie, wypijając kilka piw. Odprężenie, jakiego doznaje się po spożyciu alkoholu, jest chwilowe, ulotne i tylko pozornie pozwala oderwać się od

problemów. Po wytrzeźwieniu przychodzi rozczarowanie, okazuje się, że problemy nie tylko istnieją nadal, ale powraca się do nich z większym jeszcze niepokojem, co z kolei je pogłębia i komplikuje. Dalsze sięganie po alkohol z nadzieją, że to przyniesie ulgę, grozi powstaniem mechanizmu „błędnego koła”. Ten właśnie mechanizm doprowadził Jana do uzależnienia. Jan już nie może się powstrzymać, alkohol stał się „dyktatorem”, któremu nie może się oprzeć.

Alkohol używany „towarzysko” lub jako środek uspokajający czy przeciwdepresyjny, regularnie lub w zbyt dużych ilościach, działa negatywnie na ośrodkowy układ nerwowy, powodując zwiększoną „nerwowość” i pogłębia stany niepokoju. Jeżeli staramy się zapobiec tym stanom, używając alkoholu, ryzykujemy uzależnieniem!

Alkohol może przyczynić się również do rozwoju depresji przejawiającej się zmęczeniem, zohojętnieniem, brakiem zainteresowania czymkolwiek i brakiem chęci do cegokolwiek. To oczywiście powoduje negatywne reakcje otoczenia: szef zarzuca Janowi brak solidności, dokładności, nieobecność w pracy. Jan odczuwa wtedy wstyd, złość i żeby o tym zapomnieć... znowu sięga po alkohol.

Statystycznie nadużywanie alkoholu jest znacznie częstsze wśród osób żyjących w trudnych warunkach (choroba, kłopoty finansowe, bezrobocie...). Dzieje się tak, ponieważ osoby uzależnione tracą kontrolę nad swoim zachowaniem, przepijają zarobione pieniądze albo poprzez konflikty, wypadki lub choroby wywołane alkoholem doprowadzają do utraty pracy. Dzieje się tak również dlatego, że w obliczu kłopotów, w powszechnym, ale także błędnym przekonaniu, alkohol →→

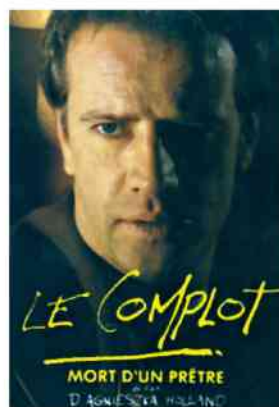
LA PAGE DES FRANCOPHONES

de Richard Zienkiewicz (riczienk@laposte.net)

LA MORT D'UN PRÊTRE

La biographie et l'assassinat de l'abbé Jerzy Popiełuszko ont donné lieu à la publication de nombreux livres et au tournage de plusieurs films.

Parmi les livres, entre autres, en 1985, est paru chez Fayard «Mort d'un prêtre», écrit par Patrick Michel et Georges Mink, avec pour sous-titre «L'Affaire Popiełuszko, Analyse d'une logique normalisatrice». En 1988, la réalisatrice polonaise

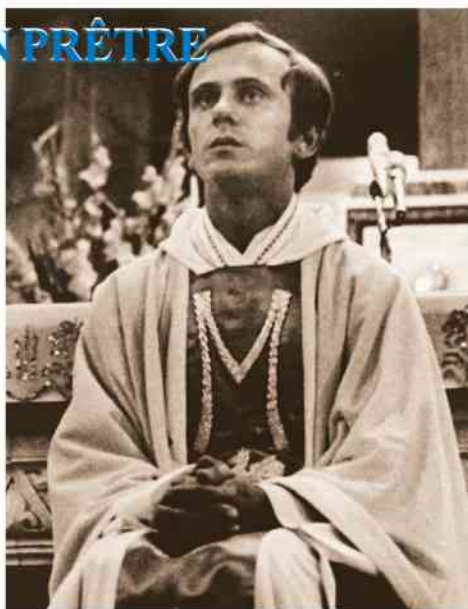

Agnieszka Holland a tourné «Le Complot», une production franco-américaine avec Christophe Lambert (phot) dans le rôle principal. C'est une fiction, inspirée de la vie et de la fin tragique du prêtre polonais. En février dernier, est sorti en

Pologne un film intitulé «Popiełuszko, La Liberté est en nous», écrit et réalisé par Rafał Wiczyński, qui relate la vie du père Jerzy Popiełuszko depuis son enfance, avec Adam Woronowicz dans le rôle du prêtre (phot.).

Le père Jerzy Popiełuszko est né le 14 septembre 1947 dans une famille d'agriculteurs, à Okopy dans la région de Podlachie. Très pieux dès son plus jeune âge, il est d'abord enfant de chœur. Après son baccalauréat en 1965, il entre au grand séminaire de Varsovie. De 1966 à 1968, il fait son service militaire obligatoire dans

une unité spéciale pour les séminaristes, où ils subissent des brimades. En 1972, il est ordonné prêtre par le cardinal Wyszyński. Il est affecté à plusieurs paroisses de la banlieue de Varsovie et de la capitale. En 1980, il devient vicaire de Saint-Stanislas Kostka, dans le quartier de Żoliborz, au nord de Varsovie. Entre-temps, il avait été nommé aumônier du corps médical. À partir d'août 1980, il se lie avec les ouvriers grévistes et le milieu syndical indépendant de Solidarność dont il devient l'aumônier. Une fois par mois, il célèbre une messe pour la patrie, qui réunit des foules de fidèles, au cours desquelles, dans ses sermons, il n'hésite pas à critiquer ouvertement le système communiste. Son auditoire dépasse rapidement les limites de sa paroisse. Il devient populaire dans toute la capitale polonaise, puis dans tout le pays. En 1983, il organise un pèlerinage à Jasna Góra pour le monde du travail. Il fait évidemment l'objet d'une surveillance de la part du pouvoir en place, organisée par les services de sécurité, la SB de triste mémoire, avec la complicité de prêtres collaborateurs. Il est poursuivi pour avoir «abusé de sa fonction sacerdotale» et s'être servi des églises pour se livrer à des critiques ouvertes du pouvoir politique, «privant les citoyens de leur liberté de penser et d'agir», selon les termes de l'acte d'accusation, ce qui lui faisait encourir une peine de dix ans de prison. Son appartement fait l'objet d'une fouille au cours de laquelle la police découvre des

munitions et de l'encre d'imprimerie. Cette découverte n'est pas le fruit du hasard, mais a été minutieusement préparée par les services de sécurité. Il est toutefois relâché suite à l'intervention de la hiérarchie de l'Église auprès du ministre de l'Intérieur, le général Kiszczak, organisateur de la répression contre les grévistes. Le père Popiełuszko devient aussi l'objet d'attaques dans la presse officielle, orchestrées par Jerzy Urban, porte-parole du pouvoir. Sa propagande acharnée a pour but de déconsidérer le prêtre aux yeux de l'opinion publique et de le couper de la hiérarchie de l'Église. Toute une organisation se met en œuvre contre lui. Devant les menaces pesant sur sa vie, au début de l'automne, le cardinal Glemp lui propose d'aller à Rome pour faire des études, ce qu'il refuse catégoriquement. Le 19 octobre 1984, en revenant en voiture de Bydgoszcz, sur la route de Toruń, il est enlevé par des fonctionnaires du ministère de l'Intérieur, déguisés en policiers de la route. Le 30 octobre suivant, son corps, sauvagement mutilé, est retrouvé dans la Vistule, du côté de Włocławek. L'autopsie révélera qu'il a été torturé. Début 1985, le tribunal de Toruń organise un simulacre de procès contre les auteurs du crime. Le juge leur inflige des peines de prison, alors que la loi prévoyait la peine capitale pour ce genre d'actes. En 1986, le général Kiszczak fait réduire les peines. Par la suite, en 1987, une amnistie les réduit encore. De ce fait, le dernier condamné est remis en liberté en 2001, après avoir purgé quinze ans dans une prison où tous ont pu mener la belle vie. Quant aux commanditaires, ils n'ont jamais été inquiétés. L'émotion fut immense dans tout le pays après la révélation de l'assassinat du père Jerzy et ses funérailles prirent un caractère de manifestation. Il est enterré dans l'enceinte de sa dernière église et sa tombe est devenue un lieu de pèlerinage, visitée également par le pape Jean-Paul II en 1987 et par le cardinal Ratzinger. Le procès en béatification du père Popiełuszko a débuté en 1997 et le pape Benoît XVI a donné son accord pour qu'il soit accéléré. La décision devrait intervenir avant la fin de l'année. Le film de Rafał Wiczyński a reçu le haut patronage du président de la République polonaise, du syndicat Solidarność et de nombreux médias, notamment de la télévision polonaise. C'est une fresque qui veut faire connaître aux jeunes générations le martyr du prêtre, assassiné à l'âge de 37 ans pour son engagement en faveur de la foi, de la justice et de la liberté.

→ „pomaga”. Badania przeprowadzone w USA a także we Francji wykazały, że imigracja jest jednym z czynników przyczyniających się do rozwoju uzależnienia od alkoholu.

Historia Jana ilustruje powstanie stanu uzależnienia alkoholowego kogoś, kto tego wcale nie chciał. Wpływ odwyło się niezauważalnie i z pomocą otoczenia.

Towarzyskie picie, podobnie jak „samoleczenie” się alkoholem są drogami, które prowadzą wiele osób do uzależnienia. Dlaczego tylko niektóre osoby? Nie wszyscy przecież, którzy spożywają alkohol, stają się od niego uzależnieni.

Od czego to zależy, że ktoś wpada w nałóg? Jak tego uniknąć? Co to znaczy pić bezpiecznie? Jak pomóc tym, którzy już

są uzależnieni? Do kogo zwrócić się o pomoc? Na pytania te i wiele innych będziemy starać się odpowiadać w kolejnych artykułach w tej rubryce.

Maria Hejnar - psycholog
mariahejnar@yahoo.fr

Wszystkie imiona użyte w tekście są fikcyjne

Polska - Francja - świat

Anna Rzczycka

W lutym doszło do dwóch zadziwiających zderzeń. Pierwsze wydarzyło się w kosmosie, drugie pod wodą. W pierwszym wypadku chodziło o dwa satelity, w drugim - o łódź podwodne.

Kolizja w przestrzeni kosmicznej nastąpiła 10 lutego po południu: na wysokości 790 km nad północną Syberią zderzyły się amerykański satelita *Trydium* i nieczynny już rosyjski statek *Kosmos* 2251. Wskutek szoku oba satelity rozpa-

dły się na kilkaset kawałków. Wkrótce okaże się, gdzie powędrowały te odłamki i komu mogą zagrażać. W kosmosie nie ma obecnie żadnego odpowiednika kontroli lotów i ryzyko kolizji jest duże, bo po orbicie krąży ponad 18 tysięcy obiektów o rozmiarze ponad 10 centymetrów.

W ostatnich 20 latach zanotowano tylko trzy takie kolizje, ale w satelity trafiały małe kawałki kosmicznego złomu, np. fragmenty zużytych rakiet. Nigdy dotąd nie było czołowego zderzenia dwóch satelitów. Amerykanie informują, że w kosmosie znajduje się w sumie aż 2.200 porzuconych satelitów, 12 tysięcy fragmentów powyżej 10 centymetrów oraz 200 tysięcy innych śmieci wielkości od 1 do 10 centymetrów. Cały ten złom stanowi zagrożenie dla 600 satelitów aktyw-

nych, czyli także dla nas Ziemiaków, korzystających z tych satelitów (oczywiście nie bezpośrednio).

Druga zaskakująca kolizja wydarzyła się pod wodami Atlantyku między 3 a 4 lutego i dotyczyła dwóch nuklearnych łodzi podwodnych: francuskiego *Le Triomphant* (fot.) i brytyjskiego *HMS Vanguard*. Zderzenie między nimi było frontalne i nastąpiło na szczęście przy małej szybkości - od 5 do 8 węzłów. Obie

łodzi transportowały po 16 rakiet strategicznych M45 oraz 96 głowic nuklearnych reprezentujących w sumie moc 1000 razy większą od bomby użytej w Hiroszynie! Wiadomość o wypadku została podana najpierw przez popularny dziennik brytyjski *The Sun*, a dopiero potem przez władze francuskie i brytyjskie. Milczenie władz wojskowych było oczywiście podyktowane pragnieniem zachowania tajemnicy i względami bezpieczeństwa. Nie wiadomo także zapewne, co powiedzieć

i jak wytłumaczyć kolizję, do której w ogóle nie powinno było dojść. Fakt, iż się jednak wydarzyła, rzuca spory cień podejrzania na systemy mające zapewnić bezpieczeństwo arsenału nuklearnego o działaniu odstraszającym.

Misją łodzi podwodnych wyposażonych w strategiczne rakiety o głowicach atomowych nie jest ani zbieranie informacji, ani atakowanie obiektów nieprzyjaciela, lecz utrzymanie gotowości do wystrzelenia tychże rakiet na odległość do 6000 kilometrów. Statek taki nie powinien być wykryty, dlatego nie nadaje żadnych sygnałów i nie robi żadnego hałasu. Mimo że waży 14220 ton, gdy porusza się w morzu, jest niesłyszalny. Jego funkcją w wodzie jest wyłącznie słuchanie, do czego służy mu specjalny sonar. Do zderzenia doszło prawdopodobnie dlatego, że obie łodzie - francuska i brytyjska - osiągnęły taki stopień technicznej doskonałości, że nie „usłyszały się” nawzajem. Przypadek chciał, że znalazły się naprzeciw siebie, w sytuacji, kiedy ich zdolność wykrywania jest najsłabsza.

Uderzenie podobno nie było zbyt silne: *Le Triomphant* wyszedł jednak z wypadku z uszkodzonym sonarem, a *Vanguard* z porysowanym i wgniecionym poszyciem kadłuba. Od razu narodziło się pytanie, co by się stało w wypadku przy większej prędkości. Eksperci zapewniają, że kadłuby takich okrętów mogą znieść bez problemu uderzenie kilkuset ton na centymetr kwadratowy. Oficjalnie także niebezpieczeństwo wycieku radioaktywnego jest bardzo małe. Rakiety z kolei mogą być wystrzelone tylko w wypadku rozkazu prezydenta Francji lub premiera Wielkiej Brytanii. Tylko oni posiadają stosowny kod. Nie wydaje się to jednak zbyt wielkim pocieszeniem.

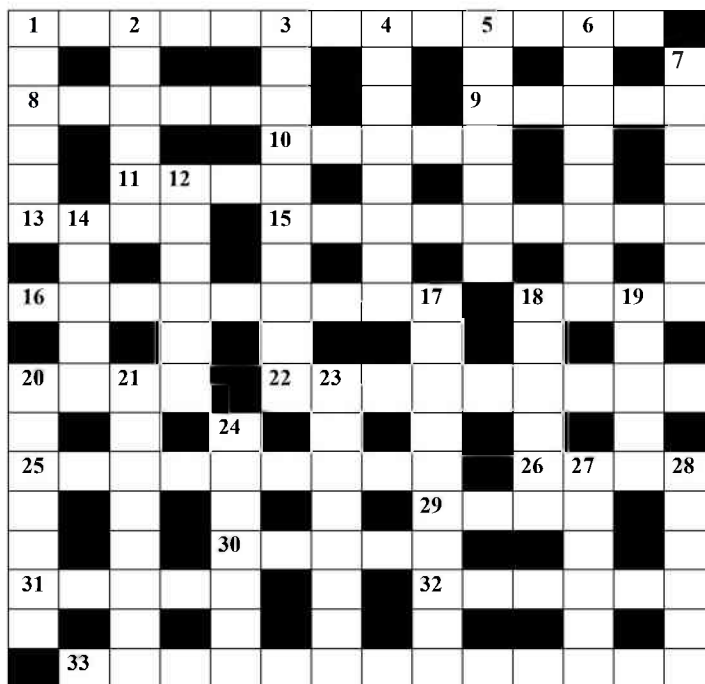
Krzyżówka Gościa Niedzielnego

Poziomo: 1. ruch zwalczający oddawanie czci obrazom religijnym; 8. podziemny korytarz; 9. siostra Łazarza; 10. nota; 11. dzieło zduna; 13. przypuszczający lub rozkazujący; 15. zawód pracownika drukarni; 16. miasto nad Zgłowiączką (z synagogą z XVIII w.); 18. żywioł biurokraty; 20. element uprząży; 22. rodzaj przędzy syntetycznej; 25. stałość temperatury powietrza przy wzroście wysokości; 26. grzanka; 29. Szekspirowski król; 30. włoski producent filmowy, mąż S. Loren; 31. imię twórcy potęgi państwa Franków; 32. w mit. gr. bogini księżycy; 33. rozrzutność.

Pionowo: 1. święto parafialne; 2. góry w Bułgarii; 3. zasłużony lub wieczny; 4. dzielnica Mielna; 5. duża wyspa Indonezji; 6. „robaczkowy” młokos; 7. kotara; 12. starożytna nazwa Hiszpanii; 14. odurzenie alkoholem; 17. takim muzykiem był Jankiel; 18. silacz; 19. sport na korcie; 20. mała, krótka droga w mieście; 21. sklep z kosmetykami; 23. kontrola stanu towarów w sklepie; 24. miasto z katedrą nad Wierzycą; 27. kraje wschodnie; 28. miasto nad Tagiem z licznymi zabytkami sztuki sakralnej.

Rozwiązanie krzyżówki GK 10/2009 (8 marca 2009).

Poziomo: Jan Chrzyciel, duszek, Laura, Opole, opal, aura, eminenca, kapliczka, kapa, rajd, ergonomia, Finlandia, etap, lira, złogi, maszt, patena, kartoznawstwo. **Pionowo:** Judyta, nestor, rekołkcje, człowiek, Celebes, edukacja, Barbara, pallad, uwaga, Apokalipsa, Kromer, plisa, re-forma, Janowska, radiowóz, pasztet, talent, polano.

* Kronika polonijna *

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

WENEZUELA

□ 3 lutego 2009 r. w Caracas w Wenezueli zmarł znany wiolonczelista i kompozytor Bogdan Trochanowski (Dan Savicha). Nasz rodak mieszkający od lat w Wenezueli urodził się 1946 r. w Warszawie. Po ukończeniu szkoły średniej

w 1961 r. rozpoczął studia w Państwowej Szkole Muzycznej im. Józefa Elsnera w Warszawie, w klasie wiolonczeli pod kier. prof. T. Kowalskiego. Następnie od 1970 r. przez 5 lat studiował w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie, w klasie wiolonczeli pod kier. prof. W. Hermana. Karierę artystyczną rozpoczął jako solista Estrady Kameralnej Filharmonii Narodowej w Warszawie. Jednakże po roku, latem 1977, opuścił stolicę i wyjechał do Wenezueli, gdzie pozostał do końca życia. Emigracyjną karierę rozpoczął w Maracaibo jako wiolonczelista Orquesta Sinfónica de Maracaibo. Po roku przeniósł się do Caracas, podejmując prace w Orquesta Sinfónica Venezuela. W 1990 r. objął stanowisko profesora Conservatorio Jose Lorenzo Llamozas. Po 4 latach został asesorem artystyczno-muzycznym Centro de Investigación e Información de Musica Contemporanea, a następnie awansował na stanowisko dyrektora ds. artystycznych Atma Music International. Głównymi kierunkami działalności artystyczno-pedagogicznej Trochanowskiego była muzyka barokowa, klasyczna i muzyka XX w. ze szczególnym uwzględnieniem polskich kompozytorów. Zajmował się również zagadnieniami dotyczącymi technicznej gry na wiolonczeli. Był autorem wielu kompozycji, m.in. etiud na wiolonczelę solo i kadencji w stylu hiszpańskim. Od 1967 koncertował jako solista w różnych krajach świata. Doceniając jego talent, chętnie zapraszano go do nagrań radiowych i telewizyjnych w Polsce i Wenezueli. Podczas swojej wieloletniej kariery był uczestnikiem licznych międzynarodowych koncertów i festiwali, m.in. takich jak Młodzieżowy Konkurs Wiolonczelowy w Rzeszowie, gdzie otrzymał wyróżnienie, Konkurs Pablo Casals w Budapeszcie w 1974 r., III Międzynarodowy Festiwal Wiolonczelistów w Kołobrzegu w 1973 r. Miejsce III zdobył na Konkursie Muzyki Kameralnej w Łodzi w 1974 r. Za całokształt twórczości w Wenezueli uhonorowano go medalem i pamiątkową metalową tablicą w Cumana. Bogdan Trochanowski, wiolonczelista, kompozytor i pedagog wpisał się złotymi zgłoskami w historię polskiej i wenezuelskiej muzyki. [M. Ulatowska].

SZWAJCARIA

□ 22 stycznia 2009 r. zmarł w Winterthurze prof. Zbigniew Płaskowski, inżynier mechaniki lotnictwa, wybitny naukowiec i działacz polonijny w Szwajcarii. Urodził się 1921 r. w Warszawie. Po wybuchu II wojny światowej uczestnik obrony Warszawy, jako łącznik przy sztabie gen. W. Czumy, a następnie żołnierz 1. Dywizji Grenadierów we Francji. Internowany w Szwajcarii 1940-46. Studia ukończył na Wydziale Inżynierii Maszyn Federalnej Politechniki Szwajcarskiej w Zurychu 1941-46. Pracownik naukowy Instytutu Aerodynamiki Federalnej Politechniki Szwajcarskiej w Zurychu 1946-86. Główne kierunki jego badań naukowych to: aerodynamika i mechanika lotu, dynamika gazów, lotnictwo ponadźwiękowe, napędy odrzutowe, technologia kanałów aerodynamicznych, wentylacja alpejskich tuneli drogowych i kolejowych, problemy pożarów w tunelach ruchu kołowego, agregaty przepływowe. Dokonał udoskonalień i odkryć w dziedzinie inżynierii lotniczej i aerodynamiki stosowanej, m.in.: ulepszenie chłodzenia głowic cylindrów silnika Lycoming samolotu Pilatus P-3 i przez to umożliwienie lotów w Himalajach, uproszczenie obliczania dynamicznej stateczności wzdłużnej samolotów. Kierował aerodynamicznym rozwiązaniem budowy pionowych szybów, odciażających perony podziemnego dworca kolejowego lotniska Zurych-Kloten. Przeprowadził szereg ekspertyz, pomiarów i doświadczeń prac badawczych w dziedzinie lotnictwa i balistyki, m.in. dla armii szwajcarskiej. Autor artykułów naukowych w szwajcarskich, niemieckich, angielskich i polskich czasopiśmie specjalistycznych, m.in.: „Aircraft Engineering” (Londyn), „Flugwehr und Technik” (Frauenfeld), „KI Klima+Kälteingenieur” (Karlsruhe), „Proceedings Symposium BHRA 1976” (Cambridge), „Schweizerische Bauzeitung SIA” (Zurych), „Technische Rundschau” (Berno), „Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej” (Łódź). W latach 1973-86 aktywnie współpracował naukowo z uczonymi w Polsce poprzez wymianę publikacji, wielokrotne prelekcje, organizowanie odczytów polskich naukowców na Federalnej Politechnice w Zurychu, przyjmowanie wycieczek studentów z Polski. Wygłosił w Polsce i w Szwajcarii szereg odczytów dotyczących historycznych powiązań polsko-szwajcarskich. Inicjator, współorganizator i sponsor jubileuszowych imprez Polonii szwajcarskiej. Uczestnik akcji charytatywnych na rzecz pomocy Polsce, m.in. dla dzieci specjalnej troski ze szko-

ły w Strzegomiu. Prezes (współzałożyciel) byłego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Polskich w Szwajcarii 1949-57. Członek m.in.: Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu 1954-, Muzeum Kościuszki w Solurze 1972-, Koła Opieki nad Zabytkami Polskimi w Szwajcarii 1990-, Akcji Pomocy Polsce w Zurychu 1990-, Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie 1983-, Towarzystwa Przyjaciół Słownika Biograficznego Polonii Świata w Paryżu (sponsor) 1995-. Uehonorowany wieloma dyplomami i medalami pamiątkowymi, m.in.: Ministerstwa Obrony Narodowej RP, Krajowego związku b. Żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w Warszawie, Politechniki Łódzkiej, Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie, Instytutu Lotnictwa w Warszawie, Funduszu Biografistyki Polonijnej w Paryżu, Fundacji Wspólna Europa w Gdańsku, Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V), Medal Wojska, Croix des Combattants Volontaires, Medal Honorowy „Polonia Semper Fidelis”.

FRANCJA

□ Dzięki inicjatywie Agaty Kalinowskiej-Bouvy nakładem Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie z siedzibą we Francji ukazała się publikacja książkowa *Nie damy pogrześć mowy* - Antologia APAJTE. Na zawartość publikacji składają się wybrane utwory poetyckie członków Stowarzyszenia: Bolesława Bieniasza (Belgia), Ireny Duchowskiej (Litwa), Stanisława Gaczolę (Francja), Jerzego Grodka (Niemcy), Agaty Kalinowskiej-Bouvy (Francja), Marka Kochowicza (Polska), Barbary Leonowicz-Babiak (Niemcy), Rozalii Nowak (Polska), Bożeny Pawłowskiej-Kilanowskiej (Kanada), Elżbiety Piechuli (Kanada), Piotra Roguskiego (Niemcy), Angeliki Sosnowskiej (Niemcy), Cecylii Staszowskiej (Francja), Ireny Willard (Francja), Grażyny Wojcieszko (Belgia), Ewy Ziółkowskiej (Polska). Grafikę portretową autorów utworów zaprezentowanych w Antologii wykonał Artur Majka z Paryża. Jest to pierwszy tom serii wydawniczej Stowarzyszenia. Jak zapowiada prezes APAJTE, w niedługim czasie wydana zostanie kolejna publikacja dotycząca prozy i publicystyki członków Stowarzyszenia. W dalszych planach wydawniczych znajdują się reportaże oraz grafika i malarstwo.

Katecheza

BÓG JEST JEDEN

na niedzielę 22 marca

1. W wierszu „Zdziwienie” ks. Jan Twardowski napisał z charakterystycznym dla siebie uśmiechem: „Dziwi się kuropatwy, co chodzą parami/ [...] lipcowe gwiazdozbiory Rak i Lew na niebie/ [...] dziwi się księżyc sam na sam ze sobą/, że Bóg jest jeden/ i nigdy samotny”. To proste zdanie: „Bóg jest jeden i nigdy samotny” dobrze oddaje rdzeń chrześcijańskiej wiary w jedyność Boga, będącego zarazem Trójcą Przenajświętszą. Dzisiaj chcemy przypomnieć i uświadomić sobie, czego Kościół naucza na temat tej pierwszej prawdy.

2. Słowa „Wierzę w jednego Boga”, jak dobrze pamiętamy, otwierają symbol wiary, który odmawiamy podczas niedzielnej Mszy św. Wyznanie: „Jest jeden Bóg” stanowi zatem pierwszą i główną prawdę wiary chrześcijańskiej (por. KKK 200). Podobnie jak żydzi i muzułmanie, **chrześcijanie są monoteistami** (od greckich słów *monos* - jeden i *Theos* - Bóg). Monoteizm od początku charakteryzował naród wybrany, któremu Bóg objawił się właśnie jako jedyny: „Słuchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem - Panem jedynym. Będziesz miłował Pana, Boga twojego, z całego swego serca, z całej duszy swojej, ze wszystkich swych sił” (Pwt 6, 4-5). Także Dekalog naucza już w pierwszym przykazaniu: „Nie będziesz miał cudzych bogów przede Mną!” (Wj 20, 3). U początku wiary monoteistycznej stoi zatem zdecydowane odrzucenie przez Stary Testament pogańskiego wielobóstwa, czyli politeizmu. Jezus Chrystus potwierdził tę wiarę w przykazaniu miłowania Boga „z całego serca, z całej duszy, ze wszystkich myśli i ze wszystkich sił”, (Mk 12, 30; por. KKK 201-202).

3. Mówiąc wraz z Kościołem: „Wierzę w jednego Boga”, wyznajemy przede wszystkim, że **Pan Bóg z samej swej istoty może być tylko jeden**. Już Tertulian, pisarz chrześcijański z przełomu II i III w., nauczał, że „trzeba koniecznie, aby Byt najwyższy był jedyny, to znaczy niemający sobie równego. Gdyby Bóg nie był jedyny, nie byłby Bogiem” (KKK 228). Wiara ta ma także wielkie znaczenie praktyczne. Uczy „żyć w dziękczynieniu” - jeśli Bóg jest Jedyny, to wszystko, czym jesteśmy i co posiadamy, pochodzi od Niego: „Cóż masz, czego byś nie otrzymał? (1 Kor 4, 7)” (KKK 224). Uczy „poznawać jedność i prawdziwą godność wszystkich ludzi”, dzieci Jedynego Boga (por. KKK 225). Uczy, że im bardziej i głębiej wierzymy w Boga jako Pana naszego życia, tym mniej jesteśmy niewolnikami rzeczy i ludzi. Przecież źródłem zniewolenia tylu narodów przez system sowiecki, źródłem gułagu i Katynia, było odrzucenie chrześcijańskiej wiary w jedynego Boga - Ojca wszystkich - i stworzenie bożka klasy robotniczej, a potem „kultu jednostki” - Stalina i innych, tzw. przywódców socjalistycznych. Także u podstaw ludobójstwa hitlerowskiego stała - opierająca się na germańskim pogaństwie - wiara w mityczną „rasę panów”, negująca prawdę o Bogu Abrahama, Izaaka i Jakuba, Bogu Jezusa Chrystusa. Również dzisiaj bożkiem może stać się to wszystko, co czynimy wartością najwyższą: pieniądze, kariera, władza, postęp, użycie itp. Tak, każda wartość - dobra sama w sobie, ale z natury ograniczona, czysto ziemską - może przybrać postać zniewalającego nas bożka, jeżeli zajmuje w naszym życiu miejsce Pana Boga.

4. **Zapamiętajmy: „Bóg jest jedyny, ale nie samotny”** (por. KKK 254). Wiara w jedynego Boga „i miłowanie Go całą swoją istotą ma ogromne konsekwencje dla naszego życia” (KKK 222). Oddaje je dobrze modlitwa jednego ze średniowiecznych mistyków: „Mój Panie i Boże, zabierz mi wszystko, co oddala mnie od Ciebie. Mój Panie i Boże, daj mi to wszystko, co zbliża mnie do Ciebie. Mój Panie i Boże, oderwij mnie ode mnie samego i oddaj mnie całkowicie Tobie” (KKK 226).

Ks. Henryk Seweryniak

A retenir : « Dieu est Unique mais pas solitaire » (Catéchisme de l'Eglise Catholique n° 254). « Croire en Dieu l'Unique, et L'aimer de tout son être a des conséquences immenses pour toute notre vie » (Catéchisme de l'Eglise Catholique n° 222), la prière d'un moine du Moyen Age l'exprime bien : « Mon Seigneur et mon Dieu, prends-moi tout ce qui m'éloigne de Toi. Mon Seigneur et mon Dieu, donne-moi ce qui me rapproche de Toi. Mon Seigneur et mon Dieu, détache-moi de moi-même pour me donner tout à Toi. » (Catéchisme de l'Eglise Catholique n° 226).

Idąc drogą Świętej Bernadety

134

Europejska Pielgrzymka Polaków do Lourdes (7-10 maja 2009)

Lourdes (fot. A. Głowaczewska)

organizowana przez Polską Misję Katolicką we Francji pod przewodnictwem JE ks. bpa Zygmunta Zimowskiego i pod kierownictwem ks. inf. Stanisława Jeża, Rektora PMK. Animacja - ks. prał. Krystian Gawron, wice-rektor PMK, i ks. Kazimierz Kopacz; organizacja - Polskie Zjednoczenie Katolickie Regionu Paryskiego - prezes - mgr inż. Sławomir Indyk.

Czy byłeś już w Lourdes? Jeśli nie, wybierz się z nami, na spotkanie z Matką Bożą, która tam objawiła się od 11 lutego do 16 lipca 1858 r., przynosząc światu wezwanie do modlitwy i pokuty. Bernadeta Soubirous o tym miejscu powiedziała: „To było moje niebo”. Dziś miliony ludzi przybywają tu, aby się modlić, oczyścić serce, dotknąć skały, napić się wody z cudownego źródła, zapalić świecę.

INFORMACJE, PROGRAM I ZAPISY: (do 15 kwietnia) - w parafiach polskich, w biurze Polskiej Misji Katolickiej (263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 32, fax. 01 42 96 19 89, e-mail: pmk@club-internet.fr) - przy zapisach wpłacamy całość lub zaliczkę (30% opłaty - reszta do uregulowania przed 15.04.09). Wpłaty można dokonywać gotówką lub czekiem na adres: *Aumônerie Polonaise Rektorat - CCP 041 Paris 23 343 69 N*, z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”. Późniejsze zgłoszenia - tylko w zależności od możliwości zakwaterowania i transportu, opłacamy całość kosztów udziału.

KOSZTA UDZIAŁU: Autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem - 230 euro; noclegi z utrzymaniem + opłata pielgrzymkowa - 135 euro; opłata pielgrzymkowa od osoby - 20 euro (dla osób, które same organizują dojazd, hotel i utrzymanie); Specjalna oferta dla dzieci od 4 do 11 lat - Autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem (a - 1 dziecko bezpłatnie, jeżeli z rodzicami, b - 1 dziecko bezpłatnie, drugie i następne - 50 %, jeżeli z rodzicami).

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE 2009

Parafia Miłosierdzia Bożego - (Paryż XVII) Kościół Polski Wniebowzięcia NMP (Paryż I)
(20, rue Legendre) (263 bis, rue St-Honoré, Me Concorde)

21 marca (sobota) - 19¹⁵ (krypta) - Msza św. z kazaniem rekolek., konferencja; **22 marca (niedziela)** - 10⁴⁵ (krypta) - Msza św. z kazaniem rekolek.; 19⁰⁰ (kaplica Domu Kombatanta) - Msza św. z kazaniem rekolek.; **23-25 marca (poniedziałek, wtorek, środa)** - 19¹⁵ (krypta) - Msza św. z kazaniem rekolek., konferencja. **Środa - dzień spowiedzi św.**

Rekolekcje głosi ks. prał. mgr Kazimierz Czesak z Mielca

Aulnay sous Bois

3 kwietnia (piątek) - Rozpoczęcie rekolekcji - Kościół św. Józefa - Msza św. z nauką g. 20⁰⁰; Spowiedź od 19³⁰. **4 kwietnia (sobota)** - Msza św. z nauką g. 19⁰⁰; Spowiedź od 18³⁰. **5 kwietnia Niedziela Palmowa** - Msza św. z nauką w Blanc Mesnil g. 8⁰⁰; Msza św. z nauką w Aulnay-sous-Bois g. 9³⁰. Po Mszy św. nauka dla dzieci w kaplicy Domu Prowincjalnego. **Spowiedź:** Kościół św. Józefa g. 16⁰⁰; Msza św. z nauką g. 18⁰⁰. **6 kwietnia (poniedziałek)** - Msza św. z nauką dla młodzieży g. 20⁰⁰, w kaplicy Domu Prowincjalnego.

Rekolekcje głosi ks. prof. Zbigniew Krzyszkowski z KUL

Kaplica St-Yves (Paryż XIV)

(11, rue St-Yves, M^e: St Jacques, Alésia)

28 marca (sobota): 19⁰⁰ - Msza św. z nauką ogólną; **29 marca (niedziela):** 11⁰⁰ - Msza św. z nauką ogólną i Gorzkie Żale.

Rekolekcje głosi ojciec Paweł Sambor OFM

28 marca (sobota) - rozpoczęcie rekolekcji: 18³⁰ - Msza św. z konferencją rozpoczynającą rekolekcje; **29 marca (niedziela)** - 8⁰⁰ - Msza św. z kazaniem; 9³⁰ - Msza św. z kazaniem; 11⁰⁰ - Msza św. z kazaniem; 14⁰⁰ - Msza św. z kazaniem dla dzieci; 15¹⁵ - Gorzkie Żale z kazaniem pasyjnym; 16⁰⁰ - Msza św. z kazaniem; 18³⁰ - Droga Krzyżowa; 19³⁰ - Msza św. z kazaniem; **30 marca (poniedziałek)** - 8⁰⁰ - Msza św. z konferencją; 18⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konferencja); 20⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konferencja); **31 marca (wtorek)** - 8⁰⁰ - Msza św. z konf.; 18⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konf.); 20⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konf.); **1 kwietnia (środa)** - 8⁰⁰ - Msza św. z konf.; 11⁴⁵ - Msza św. z kazaniem dla dzieci; 18⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konf.); 20⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konf.); **2 kwietnia (czwartek)** - 8⁰⁰ - Msza św. z konf.; 18⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konf.); 20⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konf.); **3 kwietnia (piątek)** - 8⁰⁰ - Msza św. z konf.; 17³⁰ - Droga Krzyżowa; 18⁰⁰ - Msza św. z kazaniem (po Mszy św. konf.); 20⁰⁰ - Msza św. (po Mszy św. konferencja).

Rekolekcje głosi ks. dr Tadeusz Stoltz - dyr. Biblioteki KUL

Parafia św. Genowefy - (Paryż XVI)

(18, rue Claude Lorrain, Me Exelmanst)

22 marca (niedziela) - nauki rekolekcyjne - godz. 9³⁰; 11³⁰; 18⁰⁰; **23, 24, 25 marca (poniedziałek, wtorek, środa)** - godz. 20⁰⁰ - Msza św., po niej konferencja rekolekcyjna; - codziennie od g. 19⁰⁰ spowiedź.

Rekolekcje głosi ks. Adam Patejak z Siedlec

Wielkanoc w Domach Polskiej Misji Katolickiej

Triduum Paschalne w Domu PMK w La Ferté sous Jouarre

31, rue d'Hugny
77260 La Ferté sous Jouarre

Wielki Czwartek - Dziękujemy Panu za sakramenty Eucharystii i Kapłaństwa. Kolacja - g. 18³⁰; **Msza św. Wierzy Pańskiej** - g. 19³⁰; Adoracja - g. 21⁰⁰. **Wielki Piątek** - Dziękujemy Panu za łaskę odkupienia. Droga Krzyżowa - g. 15⁰⁰; kolacja - g. 18³⁰; **Liturgia Męki Pańskiej** - g. 19³⁰; Adoracja przy Grobie Pańskim - g. 21⁰⁰. **Wielka Sobota** - Oczekujemy na Zmartwychwstanie Pana. Poświęcenie pokarmów - g. 11⁰⁰; **Liturgia Wigilii Paschalnej** - g. 18⁰⁰; procesja rezurekcyjna po Wigilii Paschalnej; kolacja świąteczna (po procesji rezurekcyjnej). **Niedziela Zmartwychwstania** - śniadanie - g. 8³⁰; Msza św. w dzień - g. 11⁰⁰; aperitif (w sali) - g. 12¹⁵; obiad wielkanocny - g. 13⁰⁰; kolacja - g. 19⁰⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** - śniadanie - g. 8³⁰; Msza św. - g. 11⁰⁰; obiad świąteczny - g. 13⁰⁰.

Pobyty: dzień zwykły (nocleg + wyżywienie) - 38 euro; dzień świąteczny (nocleg + wyżywienie) - 48 euro; podróż we własnym zakresie.

Informacje i zapisy: tel./fax 01 60 22 03 76; e-mail: pmk.laferte@free.fr

Dom PMK w Dinard

5, rue de la Vistule;
35800 Dinard-St. Enogat

Pobyty: dzień zwykły (pełne wyżywienie + cena za pokój) - 42 euro od osoby; dzień świąteczny (pełne wyżywienie + cena za pokój) - 52 euro od osoby; podróż we własnym zakresie.

Informacje i zapisy: tel. 02 99 46 71 71

Triduum Paschalne w Lourdes Dom Polski „Bellevue”

Route de Bartrès; 65100 Lourdes

Wielki Czwartek: 18³⁰ - kolacja; 20⁰⁰ - Msza św. Wierzy Pańskiej w kaplicy; Adoracja. **Wielki Piątek:** 8³⁰ - śniadanie; 13⁰⁰ - obiad; 15⁰⁰ - Nowenna do Miłosierdzia Bożego, Droga Krzyżowa; 18³⁰ - kolacja; 20⁰⁰ - Celebracja Męki Pańskiej w kaplicy; Adoracja. **Wielka Sobota:** 8³⁰ - śniadanie; 13⁰⁰ - obiad; 15⁰⁰ - poświęcenie pokarmów; 18³⁰ - kolacja; 20⁰⁰ - **Wigilia Paschalna** w kaplicy. **Niedziela Wielkanocna:** 8³⁰ - śniadanie; 10⁰⁰ - Msza św. w kaplicy; 13⁰⁰ - obiad; 19⁰⁰ - kolacja. **Poniedziałek Wielkanocny:** 7⁰⁰ - Msza św. w kaplicy; 8³⁰ - śniadanie; 11⁰⁰ - Msza św. w kaplicy; 13⁰⁰ - obiad; 19⁰⁰ - kolacja.

Pobyty: dzień zwykły - 35 euro od osoby, dzień świąteczny - 40 euro od osoby; podróż we własnym zakresie.

Informacje i zapisy: tel. 05 62 94 91 82;

e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr

Wielkanoc na Korsyce Dom PMK św. Józefa

20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo Bastia

Obrzędy świąteczne skupione są głównie na liturgii Wielkiego Czwartku i Wielkiego Piątku. Odbývają się one wieczorem (marsz z pochodniami) i cały poranek - Wielki Piątek.

Planujemy wyjazd do Sartène lub do jednej z okolicznych miejscowości na świąteczną liturgię Wielkiego Tygodnia.

Pobyty: dzień zwykły (pełne wyżywienie) - 30 euro + cena za wybrany pokój; dzień świąteczny (pełne wyżywienie) - 40 euro + cena za wybrany pokój; podróż we własnym zakresie.

Inf. i zapisy: tel. 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@aol.com

Polacy w Belgii

Czas Postu jest darem Boga dla każdego z nas

Odezwa na Wielki Post Rektora Polskiej Misji Katolickiej w Beneluksie

Kochani Rodacy,

W prefacji wielkopostnej czytamy takie słowa: *Ty, Boże, przez post cielesny uśmie-
rasz wady, podnosisz ducha, udzielasz
cnoty i nagrody.*

Czas Postu jest jakby darem Boga dla każ-
dego z nas. Darem, ale pod pewnymi wa-
runkami. A są trzy: **Post ciała, danie cze-
goś z siebie bliźniemu i modlitwa.**

Post ciała to zadbanie o swoje cia-
ło. Może wizyta u lekarza, by spraw-
dzić, czy nas rak nie toczy, choroba
nie niszczy? Dzieci Boże, bo tak nazywa
nas Bóg, mają być Jego odbiciem radości
i piękna. W poście i piękna fryzura, umie-
jętny makijaż, czysta koszula, dzinsy czy
ładna sukienka, są wyrazem podobania się
Bogu. Jak mówi Chrystus w Ewangelii:
*Kiedy pościecie, nie bądźcie posępni jak
obludnicy. Przybierają oni wygląd ponu-
ry, aby pokazać ludziom, że postzczą. Po-
wiadam wam: już odebrali swoją nagro-
dę. Ty zaś, gdy pościsz, namaść sobie głó-
wę i umyj twarz, aby nie ludziom poka-
zać, że pościsz, ale Ojcu twemu, który
widzi w ukryciu. On to nagrodzi.* (Mt
6,18). Chrześcijanin Wielkiego Postu to
człowiek zadbany, uśmiechnięty i zyczli-
wy, którego oczy widzą siebie, ale nie
zapominają o drugim.

**Będziesz miłował siebie, ale i bliźniego
swego jak siebie samego** - powiedział kie-
dyś nam Chrystus. Im bardziej wzrastają
ułatwienia życia i użycia, tym bardziej
trzeba człowiekowi światła, żeby zrozu-
miać, iż są one środkiem wiodącym do celu
wyższego, tym bardziej trzeba mu we-
wnętrznej siły, żeby się do nich nie przy-
wiązywał, tym bardziej trzeba mu miło-
ści, żeby ich nie chował dla własnej kor-
zyści a ze szkodą dla swoich braci.

Jest i drugi warunek dobrego przeży-
cia Postu. **To mój dar serca, mojej
pracy i moich dłoni.** Człowiek jutra

być może
stanie na są-
siednich pla-
netach, ale
jaka będzie
„zawartość”
tego czło-
wieka? Od-
bijamy się
od Ziemi,
szukamy no-
wych przy-
gód, jeszcze
w i ę k s z e j
przestrzeni.
Płacimy za
te nowości
krocie! **A
czy widzi-
my, co jest
pod moim
oknem?**

Kto leży na mojej ulicy? Świat dotknął
wielki kryzys gospodarczy i finansowy.
Nastają lata chude. Ale czy mają to być
lata egoizmu, przeraźliwego głodu i jed-
nocześnie bogacenia się jednostek, elit?
Czyż słowa Boga do człowieka: *Czyńcie
sobie ziemię poddaną* nie były skierowa-
ne do wszystkich? Czyż ziemia nie jest
darem Boga, który ofiarował ją nie jed-
nostce, jakiejś ideologii, narodowi? Dał
wszystkim! A zatem za ten dar
wszyscy powinniśmy dziękować i
tym darem wszyscy powinniśmy się
dzielić, bez różnicy rasy, koloru,
religii i ideologii. **Skoro nas Bóg
kiedyś podzielił, więc dzielimy się
teraz sprawiedliwie z drugimi.** W
Wielkim Poście nazywamy to **jał-
mużną**. Ładniej brzmi: **Daj coś od
siebie bliźniemu, bo to wszystko
nie jest twoje!** Od Boga otrzyma-
liśmy życie, zdrowie, dobrych lu-
dzi, czas. Wiele otrzymaliśmy od
ludzi. Od własnej matki dostaliśmy
nieprzespane noce, cały trud wycho-
wania, śniadania i obiady, troskę o
nasze życie. Obok matki stał ojciec
ze swoją ciężką pracą. Rodzice. Dziadko-
wie. Otrzymaliśmy od nich tak dużo, że
mimo największych wysiłków nigdy po
sprawiedliwości nie potrafimy im tego
oddać. Po rodzicach nauczyciele i wycho-
wawcy, którzy dla nas zdzierali gardła i
nerwy. Wreszcie i inni ludzie, którzy
przynoszą nam codziennie mleko, czy
kawę. Którzy w kiosku podają gazetę, za-
miatają ulice, wypiekają dla nas chleb w
nocy. Każdy z nas bierze, bierze, nieustan-
nie bierze! *Cóż masz, czegoś byś nie otrzy-
mał?* - woła psalmista. Do mnie też mówi!
Czy o tym pamiętam? Trzeba być świa-
domym tej podstawowej prawdy i trzeba
być wdzięcznym za wszystko, co otrzy-
maliśmy. **Chrześcijanin musi rozumieć,
że otrzymuje po to, aby dawać. Jeżeli
zaś o tym zapomni... - to wszystko, co
zgromadzi od innych, w pewnym mo-
mencie wyda na niego wyrok.** Wcześniej
czy później nadejdzie chwila, w której
człowiek zrozumie, że **sens życia polega
nie na braniu, ale na dawaniu, nie na
gromadzeniu, ale na rozdawaniu.** Chry-
stus na ziemi dał nam wszystko. **Cały swój
czas, wszystkie siły, a w końcu i życie.**
A jednak to było dla Niego jeszcze za
mało. **On chciał dać każdemu człowie-
kowi, po wszystkie wieki, aż do końca
świata - Siebie.** Dać każdemu, kto chce,
ile chce i kiedy chce. **Bierzcie i jedzcie,
bierzcie i pijcie....** To dwukrotne „bierz-
cie”, wypowiedziane na kilka godzin przed
śmiercią, jest streszczeniem całej posta-
wy Chrystusa nastawionej nie na groma-
dzenie, ale na dawanie. Oto przykład dla
nas na Wielki Post! Zapomnieliśmy, że

każdy człowiek, który uczestniczył w Eu-
charystii - gdy opuszcza kościół - **ma dość
siły, aby zadziwić świat swoją dobro-
cią.** Po spotkaniu z Chrystusem stać go
na to, by każdym gestem, czynem, całą
swoją postawą powtórzył Jego Wielko-
czwartkowe „Bierście!” **A co my daje-
my?! Jak my dajemy?** Chrystus znowu
nam przypomina w słowach Ewangelii:
*Kiedy zaś ty dajesz jałmużnę, niech nie
wie lewa ręka, co czyni prawa, aby twoja
ofiara pozostała w ukryciu. A Ojciec twój,
który widzi zawsze i wszędzie, odda tobie.*
(Mt 6, 5). Powiedzmy to językiem współ-
czesnym: daj bliźniemu z całego serca i
nie pytaj, co z tego będę miał i kiedy?
Uwierz, że tego nie zapomni Ci Bóg! Nie

fol. P.O.

wiem, czy jutro cię nagrodzi? Nie ręczę,
że za tydzień, ale wierz mi, że w takim
czasie, że będziesz zdumiony i zaskoczony.
Tyle wśród nas biedy. Sami to widzi-
cie. Kryzys światowy nam to pokazał i
jeszcze bardziej „zbiednił”. Ale to nie
powód, aby zamknąć się w sobie! Żyć dla
siebie! **Pomyśl odważnie o innych. Po-
trzeby są wielkie.** Proszą o wsparcie jed-
nostki: tam brak lekarstwa, tu proszą o
opłaceniu operacji. Niejednemu brak bu-
tów, ciepłego ubrania. Wielu nie może
zapłacić czynszu. Proszą klasztory o
wsparcie, sierocińce o pomoc, bo będą
zamknięte ze względu na nieprawidłowe
standardy, sanitariaty itp. Inwalidzi proszą
o wózki, dzieci o lalkę i tornister. Wielo-
dzietne rodziny o cokolwiek na stół, do
domu, na przeżycie. To boli, bardzo boli,
gdy nie można wszystkiemu zaradzić. Ale
ból można łagodzić... Waszą dobrocią,
Waszą jałmużną, Waszym gestem mate-
rialnej pomocy. Stąd moja prośba: **Po-
móżcie z całego serca. Pomóżcie odważ-
nie. Bez szemrania! Bez pytań, dlacze-
go, co mi to da, kto zauważy?** Na to
mogę powiedzieć słowami Pana: *A Ojciec
twój, który widzi w ukryciu, odda tobie*
i jeszcze przypomnę: *Bądźcie miłosierni,
jak Ojciec wasz niebieski miłosierny jest.*
A już nie-ewangelicznie, ale starym po-
rzekadłem ojców naszych, dopowiem: **kto
raz daje, dwa razy otrzyma.** Święta
prawda, która już w waszym życiu spraw-
dziła się wiele razy. Dlatego liczę na Was,
**kochani Rodacy, i z pokorą Was pro-
szę o dar serca na FUNDUSZ MIŁO-
SIERDZIA.** ➔➔

A trzeci warunek Wielkiego Postu to modlitwa. Na nią stać każdego z Was! Jeżeli wobec zwycięskiej materii duch człowieka zamiera, to dlatego, że człowiek zapomina o Bogu, nie zna Go lub się Go zapiera. Aby „udał się” człowiek i świat współczesny - nie tylko trzeba zwrócić człowiekowi duszę, nie tylko trzeba mu dać „uzupełnienie duszy”, ale także i nade wszystko trzeba mu zwrócić Jezusa Chrystusa. Dlatego potrzebna jest nam modlitwa. Szczególnie teraz! Św. Bazyli powiedział: *Ten, to się modli, ma ręce na sterze historii*. Modlitwa jest jak woda - wypełnia pustkę, podnosi człowieka. Przypomina, że jest Dzieckiem Boga, któremu Ojciec nie odmówi nigdy, ilekroć w imię Jego prosi.

Kochani Rodacy. Post trwa. Niech cię poderwie do czynu! Niech ci doda mocy czynienia dobra. Niech otworzy serca na biednych. Niech otworzy Twoje oczy na bliźniego. Niech Twoje usta nie przeklinają. Niech Twoje uszy usłyszą wołanie skrzywdzonych, głodnych, opuszczonych. Niech Twoje ręce błogosławia. Niech Twoje nogi odwiedzają progi domów z chorymi, szpitale i domy starców! Całym sobą w tym świętym czasie wołaj: *Odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.*

Błogosławionego życzę Wam Postu Roku 2009. Bóg zapłać! Dziękuję za każdy dar. I „szczęść Boże” na każdy dzień Waszych umęceń i trudów na obczyźnie.

*Z darem modlitwy
Ks. Ryszard Sztulka,
Rektor PMK w Beneluksie
Bruksela, Wielki Post 2009*

Ofiary na „Fundusz Miłosierdzia można składać do specjalnych kopert, które rozprowadzają Wasi duszpasterze, albo kierować na konto Rektora: Mission Catholique Polonaise ASBL, rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles Nr 427-9144051-12 z dopiskiem: „Fundusz Miłosierdzia”

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE W BRUKSELI

Polska Misja Katolicka w Beneluksie M.B. Częstochowskiej - Bruksela rue Jourdan 80

Dla Dorosłych: V Niedziela Wielkiego Postu - 29 marca (g. 8⁰⁰, 10³⁰, 16³⁰, 18³⁰) oraz **poniedziałek, wtorek i środa** - od 30 marca do 1 kwietnia (codziennie o g. 19⁰⁰) w kościele N.D. de la Chapelle.

Nauki Stanowe: **Dla Kobiet** - poniedziałek 30 marca po Mszy św.; **Dla Mężczyzn** - wtorek 31 marca po Mszy św.

Dla Młodzieży: od czwartku 2 kwietnia do soboty 4 kwietnia (codziennie o g. 20⁰⁰ w PMK - rue Jourdan 80).

Dla Dzieci: w niedzielę 29 marca o godz. 12⁰⁰ - w kościele N.D. de la Chapelle.

Spowiedź rekolekcyjna:

dla Dorosłych: od poniedziałku 30 marca do środy 1 kwietnia (od g. 18⁰⁰ w N.D. de la Chapelle); **dla Młodzieży:** piątek 3 kwietnia po Mszy św. w PMK; **dla Dzieci:** sobota 28 marca, g. 16³⁰ w PMK.

Wszystkie nauki rekolekcyjne dla Dorosłych i dla Dzieci głoszone są w kościele Notre Dame de la Chapelle (Place de la Chapelle 1). Rekolekcje dla Młodzieży mają miejsce w kaplicy Polskiej Misji Katolickiej (rue Jourdan 80).

Nauki rekolekcyjne głosi: o. mgr Sebastian Łuszczki OMI, ojciec duchowny w Wyższym Seminarium Duchownym Misjonarzy Oblatów w Obronie.

WIELKI TYDZIEŃ I WIELKANOC

MSZE ŚWIĘTE:

Wielki Czwartek - (9 kwietnia): kaplica PMK - 19⁰⁰ - Ceremonie wielko-czwartkowe.

Wielki Piątek - (10 kwietnia): kaplica PMK - 18³⁰ Droga Krzyżowa, - 19⁰⁰ Pamiątka Męki Pańskiej, - Czuwanie przy Grobie Pańskim - do północy.

Wielka Sobota - (11 kwietnia): kaplica PMK - Adoracja przy Grobie Pańskim do godz. 19⁰⁰, - Świecenie pokarmów w godz. 10⁰⁰ - 18⁰⁰ (dzieci przychodzą ze święconym o godz. 11⁰⁰), - 19⁰⁰ Ceremonie wielkosobotnie.

Niedziela Wielkanocna - (12 kwietnia): Rezurekcja - godz. 7⁰⁰ - kościół N.D. de la Chapelle, pozostałe Msze św. - godz. 10³⁰, 16³⁰, 18³⁰.

Poniedziałek Wielkanocny - (13 kwietnia): kaplica PMK - Msze św. o godz. 8⁰⁰, 10³⁰, 16³⁰, 18³⁰.

Na Korsykę, po słońce, ciszę i wytchnienie - do Domu Polskiego - u św. Jacka - najlepiej i najtaniej polecieć z Paryża już teraz, wykupując od razu bilety na nowo uruchomione połączenia lotnicze EasyJet!

W marcu od: 27,49 euro (w jedną stronę)*; w kwietniu od: 26,49 euro (w jedną stronę); w maju od: 38,49 euro (w jedną stronę); w czerwcu od: 31,49 euro (w jedną stronę).

Bilety powrotne: w marcu od: 30,49 euro; w kwietniu od: 42,49 euro; w maju od: 52,49 euro; w czerwcu od 65,49 euro).

*pełną cenę przelotu - z opłatami lotniskowymi - można znaleźć na stronie easyJet.com)

Dom św. Jacka: 20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo Bastia; tel./fax 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@aol.com; www.maison-saint-hyacinthe.com

I Europejskie Dni Młodzieży Polonijnej: Lourdes 7 - 10 maja 2009

Czy staniemy się Nową Emigracją - Wielką?

Młodzież z Polskiej Misji Katolickiej we Francji zaprasza do Lourdes na Pierwsze Polonijne Dni Młodzieży!

Program ramowy: Przyjazd do Lourdes w czwartek 7 maja wieczorem; piątek - Msza św. przy Grocie Objawień, Procesja Światła; sobota - Droga Krzyżowa, procesja Eucharystyczna, Forum Młodych; niedziela - Msza św. Międzynarodowa.

Koszt pobytu w Lourdes: 75 euro; podróż we własnym zakresie; zgłoszenia do 15 kwietnia (PMK: - 263 bis, rue St. Honoré, 75001 Paris); wpłaty przy zgłoszeniu (na: Aumônerie Polonaise CCP 23 343 69 N Centre Paris).

Informacje - e-mail: lourdes2009@wp.pl lub pmk@club-internet.fr; tel. 01 43 41 52 00; 01 55 35 32 30; 01 55 35 32 32; fax. 01 42 96 19 89.

Ks. Łukasz Skawiński, Karolina Marchlewska, Andrzej Mościński, Ks. Krystian Gawron

Przyjdźcie, a zobaczycie (por. Mt 6, 25)

Jest wiele okazji, by spotkać się, by pogłębić swoją wiarę: - 4 i 5 kwietnia: Pielgrzymka młodych do Chartres; - 7, 8, 9 maja: Spotkanie młodych w Lourdes!

Już teraz zarezerwuj ten czas! Pomyśl, może uklękni, a jeśli zapali się w Tobie isierka, proś Pana o wytrwanie w decyzji! Jesteś szczęśliwy, radosny - podziel się tym z innymi, bo... „nikt nie ma prawa być szczęśliwym w oderwaniu od innych”.

Wyrusz z nami w pielgrzymce wiary!

Informacje: Parafia polska - 01 55 35 32 25; - Siostry Sercanki - 01 55 35 32 34.

Polacy we Francji ŚP. JANINA LATOSI

2 lutego o godz. 11.00 w kościele Notre Dame de Grace w Lievin odbył się pogrzeb śp. Janiny Latosi. Zmarła ona w 75 roku życia po ciężkiej chorobie.

Pani Janina Latosi przez 15 lat, czyli od 1997 r. aż do swej śmierci, pełniła funkcję Prezeski Fundacji „Tradycja i Przyszłość” w Lievin. Fundację tę założył ówczesny proboszcz w Lievin - ks. kan. Antoni Matkowski. Dziś fundacja skupia jeszcze wielu Polaków i osób pochodzenia polskiego, ale nie tylko. Pani Janina pełniła swą funkcję prezeski bardzo przykładnie i z wielkim oddaniem. Była otwarta na ludzi, skromna i bardzo życzliwa.

Na Mszy św. pogrzebowej byli obecni przedstawiciele Mero-stwa, wielu różnych organizacji polonijnych oraz francuskich, a także przyjaciele zmarłej z fundacji „Tradycja i Przy-

szłość”, organizacje religijne, jak np.: Bractwo Żywego Różańca, do którego śp. Janina Latosi również należała. Obecnych na Mszy św. było około 300 osób. Mszę św. koncelebrowało dwóch kapłanów: dawny proboszcz parafii ks. Daniel Żyliński oraz obecny proboszcz ks. Maciej Nizio. Ks. Żyliński, który dobrze znał zmarłą i jej rodzinę, w homilii wygłoszonej po francusku zwrócił uwagę przede wszystkim dobroć zmarłej i jej otwartość na każdego człowieka, na jej pracowitość oraz zaangażowanie społeczne i religijne. Natomiast ks. Maciej Nizio w homilii wygłoszonej następnie po polsku podkreślił jej cierpliwość w ciężkiej chorobie i heroiczne trwanie w modlitwie aż do końca.

Pod koniec Mszy św. nastąpiły liczne okolicznościowe przemówienia i pożegnania. Całej społeczności Lievin, zwłaszcza środowisku polskiemu, parafii oraz pogrążonej w żałobie rodzinie, będzie jej na pewno brakowało. W tym miejscu więc pragniemy wyrazić głębokiego współczucia na ręce rodziny. Ufamy, że przykład śp. Janiny Latosi będzie dalej wzmacniał więzi polsko-francuskie oraz że trud, jaki włożyła ona w działalność społeczną wyda dobre owoce.

Monika Widziński

W drogę z nami wyrusz Panie! Początek działalności Ośrodka Duszpasterskiego Polskiej Misji Katolickiej w Rennes

Od stycznia 2009 r. Polacy mieszkający w Bretanii mają możliwość uczestnictwa w Mszy św. sprawowanej w języku ojczystym przez ks. Szczepana Biernackiego w każdą niedzielę o godzinie 17⁰⁰ w kościele pw. św. Joanny d'Arc w Rennes.

Ks. Szczepan przybył do nas we wrześniu 2008 roku z inicjatywy Polskiej Misji Katolickiej w Paryżu, aby objąć opiekę duchową nad Rodakami przebywającymi w tym nadmorskim regionie. Znajdują się tutaj słynne kurorty wypoczynkowe: Dinard, gdzie mieszka ks. Szczepan, La Baule - z najdłuższą plażą w Europie, brzeg z różowego granitu i wiele innych. Po 1989 roku można tu częściej spotkać Polaków, którzy przyjeżdżają do pracy, na studia lub praktykę zawodową. Miasto Rennes nawiązało w 1989 roku partnerskie kontakty z Poznaniem. Prężnie działa stowarzyszenie Polonia.

Wielka to łaska dla nas, mieszkających z dala od Ojczyzny, którzy możemy - niektórzy po wielu latach - uczestniczyć w Eucharystii i nabożeństwach sprawowanych w języku ojczystym. Bardzo serdecznie dziękujemy pasterzowi tutejszej diecezji, Arcybiskupowi Pierre'owi d'Ornellas za udostępnienie naszej Wspólnoty kaplicy przy kościele pw. św. Joanny d'Arc, a także miejscowemu Proboszczowi za gościnność.

Jako bardzo młoda Wspólnota doświadczaliśmy wielkiego zaszczytu. W niedzielę 22 lutego Eucharystię odprawił dla nas ks. inf. Stanisław Jeż, rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. W wygłoszonej homilii ks. Infułat wezwał nas do odpowiedzial-

ności za wiarę - nie tylko najbliższych, ale wszystkich Rodaków przebywających za granicą. Wezwał, byśmy zawsze potrafili dostrzegać nie tylko materialne, ale przede wszystkim ich duchowe potrzeby. Z wdzięcznością przyjęliśmy też piękny ornat, który Dostojny Gość подарował naszej Wspólnocie i po Mszy św. pobłogosławił.

Przed końcowym błogosławieństwem ks. Rektor naświetlił historię i rolę naszej - najstarszej na świecie - Polskiej Misji Katolickiej. Inicjatorami jej założenia byli ludzie świeccy ztroskani o dobro duchowe polskich emigrantów, wielcy Polacy: Adam Mickiewicz i Bogdan Jański. Rola Polskiej Misji Katolickiej we Francji nie uległa zasadniczej zmianie, pragnie ona docierać poprzez Eucharystię i nabożeństwa do Rodaków, aby podtrzymywać ich wiarę i ducha polskości. Z silnymi korzeniami duchowymi jest łatwiej stawić czoła trudnej niekiedy rzeczywistości.

Mamy nadzieję ponownie gościć Dostojnego Opiekuna Polonii we Francji, a ks. Szczepanowi, zatroskanemu o powierzona Wspólnotę, życzymy dużo sił, zdrowia, łask Bożych i opieki Matki Jasnogórskiej.

Po Mszy św. spotkaliśmy się w tutejszej salce, aby skosztować pysznych polskich wypieków przygotowanych przez nasze pannie.

Małgorzata Sene

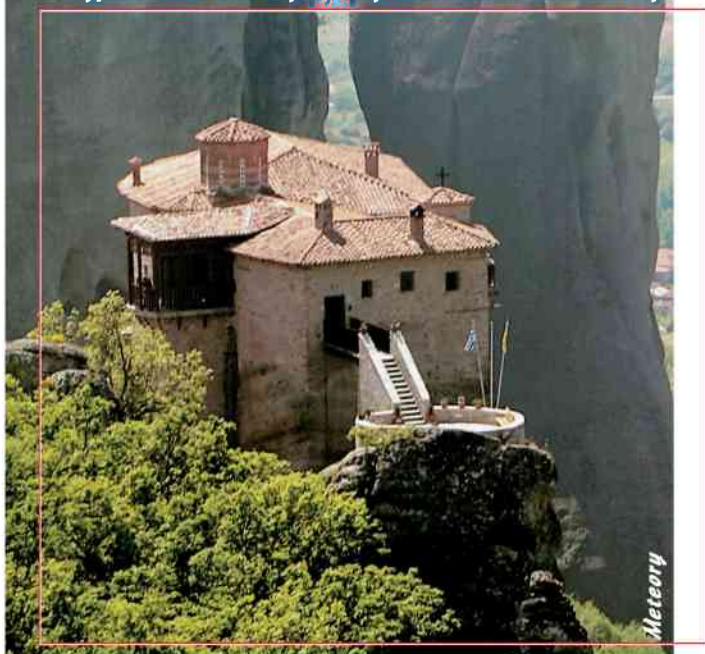
La paroisse Sainte-Jeanne-d'Arc, 3, rue Michelet, 35700 Rennes;
tel./fax 02.99.36.09.47; tel. 02.99.46.13.32; e-mail: jdarc35@wanadoo.fr
Eucharystia po polsku jest odprawiana w każdą niedzielę o g. 17⁰⁰;
o g. 16³⁰ istnieje możliwość spowiedzi św. i rozmowy z duszpasterem, a po Mszy św. okazja do rozmów Polaków przy herbacie w salce do tego przystosowanej.

GRECJA 23 – 31 maja 2009:

NA SZLAKACH FILOZOFÓW I TWORCÓW KULTURY HELLEŃSKIEJ ŚWIATA STAROŻYTNEGO

Wyjazd naukowo-turystyczny samolotowo-autokarowy

1 dzień - 23 maja: Paryż - Ateny. Przelot do Aten, hotel, zakwaterowanie, odpoczynek, wstępne konwersatorium na ziemi twórców starożytnej historii: Arystotelesa, Sokratesa, Platona..., spacer po Atenach.

2 dzień - 24 maja: Ateny - Kalambaka - Meteory. Wyjazd do Kalambaki, zwiedzanie Meteorów - prawosławnych klasztorów z XIV w., wzniesionych na skalnych szczytach (między niebem a ziemią), ze wspaniałą panoramą na okolicę.

3 dzień - 25 maja: Kalambaka - Delfy. Wyjazd z Kalambaki do Delf - ruiny pogańskiego sanktuarium Apollina, w którym Pytie, jako wyrocznie starożytnego świata, przepowiadały przyszłość. Po drodze do Delf postój przy pomniku Leonidas. Zwiedzanie Delf.

4 dzień - 26 maja: Delfy - Olimpia, Lutraka (Półwysep Peloponez). Przejazd do Olimpii przez most linowy RIO ande RIO. W Olimpii, gdzie ponad 1000 lat odbywały się Igrzyska Olimpijskie, zwiedzanie stadionu, świątyni i innych miejsc związanych z igrzyskami. Dojazd do Lutraki.

5 dzień - 27 maja: Lutraki - Mistra. Przejazd przez Spartę do Mistry - zwiedzanie, zachowanego w dobrym stanie w stylu bizantyjskim, Miasta Dolnego i, dla chętnych, Górnego. Przejazd do Monemwazji - miasta bizantyjskiego, zbudowanego na skale (wyspie) z groblą. Jest to tzw. „Gibraltar Wschodu”, tym bardziej fascynujący, że dziś prawie zupełnie opuszczony przez mieszkańców.

6 dzień - 28 maja: Lutraki - Argolida. Wyjazd i zwiedzanie tzw. Argolidy. W Epidauros - zwiedzanie zachowanego starożytnego teatru. Przejazd do Myken, zwiedzanie twierdzy i grobu Agamemnona, a następnie fortecy Palamedesa w Nafpilo.

7 dzień - 29 maja: Lutraki - Ateny. Wyjazd do Aten przez Korynt, po drodze oglądanie starożytnego Koryntu z czasów św. Pawła, przejazd przez słynny Kanał Koryncki, dojazd do Aten i zwiedzanie zabytków: Akropolu, Muzeum Archeologicznego, Łuk Hadriana, stadion Olimpijski, zmiana warty przy Grobie Nieznanego Żołnierza, Parlament.

8 dzień - 30 maja: Ateny - wyspy: Poros, Hydra, Egina. Całodzienna wyprawa statkiem na trzy piękne Wyspy Saroni, położone na morzu Egejskim. Dla pozostających na miejscu czas wolny w Atenach. Wieczorem pożegnalna kolacja na Starym Mieście Plaka w tawernie z grecką muzyką i folklorem.

9 dzień - 31 maja: Ateny - Paryż. Ostatnie refleksje, odwiedzić śladów Akademii Platona, Likejonu Arystotelesa. Przejazd na lotnisko, odlot do Paryża.

Cena obejmuje: - Transport (samolot Paryż-Ateny-Paryż, autokar na całej trasie w Grecji - według programu, ubezpieczenie, 8 noclegów w hotelach kat. ***, 7 obiadokolacji (pierwszy posiłek 23 maja - kolacja, ostatni 31 maja - śniadanie), kolacja z folklorem (do kolacji serwowane wino), pilot/przewodnik język polski w czasie pobytu grupy na terenie Grecji, przewodnik z licencją na wymaganych obiektach historycznych, przewodnictwo duchowe i specjalistyczne od strony filozofii w ustalonych miejscach, wykłady na temat klasycznej kultury greckiej, zaświadczenie o uczestnictwie w konferencji.

Cena nie obejmuje: rejs statkiem na trzy wyspy - cena 80 euro od osoby, napoje (chłodzące) do posiłków w czasie obiadokolacji, bilety wstępu do zwiedzanych obiektów (około 50 euro), dowolne uczestnictwo w zwiedzaniu.

Koszt wyjazdu: 860 euro. Pierwszą ratę (400 euro) należy uiścić do 15 marca 2009 (opłata wpisowa jest potwierdzeniem zapisu). **Szczegółowe inf.** w sekretariacie Studium, tel: 01 42 60 66 58!

SPRZEDAM DOM W CZĘSTOCHOWIE (OKOLICE JASNEJ GÓRY).

Powierzchnia użytkowa: 160 m² (7 pokoi, 2 łazienki, kuchnia, podpiwniczenie pod połową domu).
Działka: 716 m². Budynek gospodarczy z garażem 60 m².
Cena 185 000 euro. **T. +48 [0]603 134 944.**

Grafika
GRAPHISTE PROFESSIONNEL

pisarek.grafika@gmail.com
http://tomaszpisarek.woszczycze.pl
tel. (+33) 06 15 85 27 56
(+33) 01 46 43 09 61

wizytówki (cartes de visite)
ulotki (petites annonces)
foldery (dépliants)
katalogi (catalogues)

L'ASSOCIATION CONCORDE

recherche un(e) comptable/contrôleur de gestion bilingue.
Connaissance de la comptabilité, du Droit des Associations
et du droit du travail français indispensables!

T. 01.55.35.32.32; e-mail: pmk@club-internet.fr

Z okazji 10-lecia swojego istnienia CHÓR POLSKI „TRADITIONS” Z SAINT-VALLIER

ZAPRASZA

wszystkich sympatyków pieśni i muzyki na swój

KONCERT LITURGICZNY.

który odbędzie się **22 marca** o godz. 16⁰⁰
w kościele w Saint-Vallier.

Conférences de Carême 2009: La Miséricorde Divine, espérance pour notre temps

Chaque dimanche de Carême à 16h00 Chapelle de la Maternité Sainte Croix ; 7, rue du Haut-de-Sainte-Croix – Metz

Programme des conférences : 22 Mars – 4ème dimanche de Carême : « Le sacrement de réconciliation et la Miséricorde Divine » par l'Abbé Fabien Faul, Professeur à la faculté de Théologie de Metz. Journée de la Réconciliation : après la conférence confession possible; 29 Mars – 5ème dim. de Carême : « Jean-Paul II : apôtre de la Miséricorde Divine » par le Père Stanisław Wojdak, formateur au Grand Séminaire à Tarnów (Pologne), ancien missionnaire en Afrique Centrale; 5 Avril – 6ème dim. de Carême : « La conversion de Saint Paul, œuvre de la Miséricorde Divine » par Mgr Pierre Raffin, évêque de Metz.

Renseignements: tél. 03 87 75 43 88.

- ROZLICZENIA KSIĘGOWE -**TEL. 06 64 27 98 95****FRYZJERKA DAMSKA**

- strzyżenie, - koloryzacja, - pasemka,
- refleksy, - balleyage, - dobór fryzury.

Paris 15 - **tel. 06 78 12 30 35.****DYPLOMOWANY PSYCHOLOG -**

diagnoza, psychoterapia indywidualna i terapia małżeństw.

KONTAKT: 01 42 88 49 61

**przeprowadzki
przewóz paczek
Paryż - Polska
transport towarów z Polski
na zamówienie
auto-laweta**

Poznań-Konin-Lódź-Warszawa; Siedlce-Białystok-Olsztyn i okolice

tel. +33 (0)6 73 91 12 04; +48 (0)6 00 80 08 08

★ ★ ★ **Institut privé France-Europe Connexion**
★ ★ ★ **établissement privé d'enseignement supérieur**
★ ★ ★ **enregistré au Rectorat de l'Académie de Paris**
★ ★ ★ **SZKOŁA JĘZYKA FRANCUSKIEGO**

Zapisy na 2 semestr, nowe grupy: luty/marzec 2009
zajęcia codziennie, 2 lub 3 razy w tygodniu, w sobotę

10 godz., 6 godz. lub 4 godziny tygodniowo

20 godzin tygodniowo: **STATUS STUDENTA - UBEZPIECZENIE**

Zaświadczenie honorowane przez Prefekturę Policji i Ministerstwo Pracy

przygotowanie do egzaminów DELF, DALF i TCF

Cena: od 89 euro za miesiąc. Metro obok szkoły!

Zapisy przez cały rok: 5, rue Stthrau - 75013 Paris (M° Olympiades)

Sekretariat otwarty codziennie od poniedziałku do piątku

od godz. 10 do godz. 13 i od godz. 15 do godz. 19.

TEL./FAX: 01 44 24 05 66 Site: www.ifec-paris.fr; e-mail: ifec@free.fr**KRAWCOWA OFERUJE:****- przeróbki, - poprawki.****T. 01 40 11 68 62 (po 18⁰⁰); 06 09 26 14 69 (od 9 do 22)****VOIX CATHOLIQUE****GŁOS KATOLICKI**

N° (2312)11: 15.03.2009

- HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE**- TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ -****Editeur:** La Mission Catholique Polonaise en France**Wydawca:** Polska Misja Katolicka we Francji (tél. 01 55 35 32 32)**Adresse:** 263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris.**Tél.:** 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.**E-mail:** vkot@club-internet.fr www.glos-katolicki.fr

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Directeur de la Publication/Dyrektor Publikacji: Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.**Rédacteur/Redaktor:** Paweł Osikowski;**Rédaction/Zespół:** ks. Tomasz Sokół, s. Andrea Kowal SMI.**Imprimerie/Druk:** Indica - 24-26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo
dokonywania skrótów. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Abonnement/Abonament: 1an/rok - 56,60 euro; 6 mois/pół roku: 30,30 euro.

Konto we Francji/CCP 12 777 08 U Paris - Voix Catholique/Głos Katolicki

Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejnaka - rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11

w Niemczech: *Głos Katolicki* - Commerzbank Hannover - BLZ 250 400 66 - konto n° 791177900**Prix au n°/cena:** 1,55 euro

COMMISSION PARITAIRE N° : 0510 G 86630; ISSN : 1279-953X

LICENCJONOWANE LINIE AUTOKAROWE DO POLSKI

PARIS 75010 (M° Gare du Nord)

91, rue de Maubeuge

Tel. 01 42 80 95 60

35-959 RZESZÓW

ul. Asnyka 10 lokal 17

Tel. 00 48 (17) 850 12 10**Société REFERENCE**

vous propose des fenêtres, portes, volets
en PVC, alu et bois
sur mesure

PRIX IMBATTABLES, QUALITE GARANTIE

Levallois Perret

6, rue Aristide Briand

tél. 01.47.59.02.87

fax. 01.47.59.68.93

contact@reference-fim.com

Paris 16e

139, rue Ranelagh

tél./fax. 01.45.25.63.55

paris16@reference-fim.com

**Dowóz materiałów
Wywóz gruzu
Przeprowadzki**

06 21 36 32 09**ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!**

bez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie
za jedyne **249 EURO.**

Umów się na spotkanie: 06 23 28 07 44; 06 25 05 38 62.**PROBLEMY Z KOMPUTEREM?**

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego

- MONTAŻ i modernizacja komputerów

- DORADZTWO przy zakupie

- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje

- INSTALACJE sieci komputerowych

- INTERNET

- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 01 41 24 02 86; 01 48 07 81 70.**KUPON PRENUMERATY (ABONNEMENT)**

- ☐ PIERWSZA PRENUMERATA/ABONNEMENT
☐ ODNOWIENIE ABONAMENTU (RENOUVELLEMENT)

Głos Katolicki - Voix Catholique
263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris

- ☐ Rok (56,60 €)
☐ Pół roku (30,30 €)
☐ Przyjaciele G.K. (69,60 €)

Nazwisko: .....

Imię: .....

Adres: .....

.....

.....

Tel.: .....

Numer złożony do druku 4.3.2009.

AUTOKAREM DO POLSKI

25 LAT POLKI SERVICE FRANCJA - 15 LAT POLKI SERVICE WARSZAWA
PROMOCJE!!!

01 40 20 00 80

WYJAZDY 6 RAZY W TYGODNIU

Z Paryża, Lens, Montigny, Lille, Valenciennes, Reims, Metz, Freyming

AUTOKAREM DO 60 MIAST W POLSCE:

Augustów,	Grudziądz,	Mragowo,	Siedlce,
Biała Podlaska,	Jarosław,	Nisko,	Ślubice,
Białystok,	Jędrzejów,	Nowa Skarżyna	Ślusk,
Bolesławiec,	Katowice,	Olsztyn,	Suwałki,
Bydgoszcz,	Kielce,	Opatów,	Stalowa Wola,
Częstochowa,	Kolbuszowa,	Opole,	Szczecin,
Dębica,	Konin,	Ostrów Maz.	Tarnobrzeg,
Elbląg,	Koszalin,	Piotrków Tryb.	Tarnów,
Elk,	Kraków,	Poznań,	Toruń,
Gdańsk,	Legnica,	Przemysł,	Warszawa,
Gdynia,	Leżajsk,	Przeworsk,	Wrocław,
Giliwiec,	Lublin,	Puławy,	Zambrów,
Giżycko,	Łódź,	Radom,	Zamość
Gniezno,	Łomża,	Rzeszów,	Zielona Góra.
Gorzów Wielk.	Mielec,	Sandomierz,	

- Transport towarów, - Przeprowadzki, - Przesyłka paczek,
- Wynajem autokarów na imprezy turystyczne!

TANIE LATANIE - Samolotem DO WARSZAWY, KRAKOWA, KATOWIC

252, rue de Rivoli; 2, rue de Mondovi 75001 PARIS; M° Concorde
Agencja czynna 7 dni w tygodniu

7, rue Duphot, 75001 Paris
tel. 01 40 15 09 09
www.karolina.fr

*Najlepsze
Towarzystwo w Podróży!*
KAROLINA

FRANCE - POLSKA - FRANCJA - POLOGNE - FRANCE - POLSKA
BILETY AUTOKAROWE I LOTNICZE - BILLETS D'AUTOCARS ET D'AVIONS

École Privée NAZARETH

Szkoła Języka Francuskiego

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia

Zajęcia wieczorne i sobotnie
68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy -

**ZAPISY PRZEZ CAŁY ROK SZKOLNY;
NOWE GRUPY OD 6 MARCA.**

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

* Przeprowadzki, wywóz gruzu, porządkowanie, transport
materiałów budowlanych. Możliwość fakturowania.

T. 06.66.04.16.67

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 euro/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,5 euro/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 5 euro („szukam pracy” - 3 euro); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 euro (powtórzenia 5 euro), do 20 słów - 12 euro (powtórzenia 8 euro). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) - dopłata wynosi -1 euro na tydzień („usługi” - 2 euro)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h³⁰ i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); fax 01 42 96 23 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Copernic
L'EUROPE DE L'EST EN DIRECT

COPERNIC
6, rue des Immeubles
Industriels
75011 Paris (M° Nation)
tel. 01 40 09 03 43

COPERNIC
23, rue Desaix
69003 Lyon
tel. 04 72 60 04 54

www.copernic.fr
www.copernic.waw.pl

**SPRZEDAŻ BILETÓW ON-LINE
NA TANIE LINIE LOTNICZE
ORAZ NA AUTOKARY**

PACZKI DO POLSKI

- zbiórka na terenie całej Francji;
  - wyjazdy w poniedziałki;
  - dostawa do rąk własnych adresata.
- Odbiór paczek z domu klienta w Paryżu i okolicach
- tel. 01 40 09 03 43.

Uwaga!!! Nasze biuro jest zamknięte w niedzielę.

Godziny otwarcia biura w Paryżu:

**od poniedziałku do piątku: od 9⁰⁰ do 17⁰⁰,
w soboty: od 9⁰⁰ do 13⁰⁰.**

**Polskie ciasta i torty
na zamówienie.**

Tel. 06 18 51 86 77

BIURO TŁUMACZEŃ

W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel./fax: 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

**KANCELARIA PRAWNICZA
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**

**S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego, ekspert sądowy.
Eliza Bocianowska - adwokat.**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris;
tel. 06 17 98 60 20; tel./fax: 01 43 06 00 70.

Sprawy: małżeńskie, emerytalne, spadkowe,
odzyskiwanie własności itp. w Polsce i we Francji.

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

RESTAURANT POLONAIS
SALLE CLIMATISÉE

Heures d'ouverture :
du mardi au samedi de 12h00 à 15h00,
le soir de 19h00 à 22h00,
le dimanche de 12h00 à 16h00,
le soir de 19h30 à 22h30,
fermé le lundi.

Place Maurice Barrès – 75001 Paris
Tel. 01 42 60 43 33, fax: 01 55 35 32 27
www.crypte-polska.com; e-mail: crypte-polska@orange.fr

VERBUMTRAD
Tłumaczenia przysięgłe
francuski-polski/polski-francuski
Traduction - Interprétariat
français - polonais / polonais - français
T. 01.73.75.43.92; 06.15.94.03.71
e-mail: verbum.trad@yahoo.fr

Poradnia Psychologiczna
przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

TRAVAUX DE JARDIN:
elagage, abotage, gazon, entretien tombeau
Tél. 01 48 57 78 27; 06 83 63 36 18

ADWOKAT
przy Radzie Adwokackiej w Paryżu
MARTA CICHOSZ
doradztwo prawne
w języku polskim i francuskim
TEL. 01 45 66 00 56; 06 03 10 45 87

ABC BATIMENT
(rénovation, ect.)
www.abc-batiment.net
Tél. 01 48 57 78 27; 06 83 63 36 18

GRUPY RODZINNE AL-ANON - NADZIEJA
DLA KREWNYCH I PRZYJACIÓŁ ALKOHOOLIKÓW

AL-ANON
jest wspólnotą kobiet i mężczyzn,
na życie których wpływa picie alkoholu
CZŁONKA RODZINY lub BLISKIEJ OSOBY.
Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc
zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.
Spotkania odbywają się
W KAŻDY WTOREK O GODZ. 20.00
w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu (Me Concorde)
ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ
AL-ANON.
CZEKAMY NA CIEBIE!!!
T. 06 26 45 56 46; 06 75 79 03 20

Częstochowa, Stary Rynek. Sprzedam zabytkową kamienicę
1000 m², wymagającą remontu.
T. (00 48) [0]32 261 07 47; (00 48) 6 96 06 78 19; skype: nelli19;
http://miasta.gazeta.pl/czestochowa/1,35271,2694495.html
http://www.czestochowa.miesto.biz/spacer.php?pan_id=1102-1001-1018

PRZYJACIELE GŁOSU KATOLICKIEGO

Mr André SURYN - 70 euro
Mme Eliza WALKIEWICZ - 70 euro

Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „prenumeratą przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

Ofiary na Tydzień Miłosierdzia

Mr et Mme Evariste ZAMIARA WYKA - LENS - 160 euro
Ks. Ryszard GÓRSKI - ESCAUTPONT - 100 euro
Mr et Mme Theophile JURKIEWICZ - L'HOPITAL - 100 euro
Mr et Mme Hubert D'ORNANO - PARIS - 1500 euro
Ks. Stanisław JEMIOŁO - par. Bożego Miłosierdzia - 600 euro
Duszpasterstwo Polskie w Amiens - 110 euro
Mr Józef OSTROWSKI - PARIS - 150 euro

Cfiorodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”.
Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

PIELGRZYMKA DO LOURDES
11 - 18 maja 2009 r.
Noclegi w Bellevue - Domu Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes. Cena 350 euro (podróż, pobyt, ubezpieczenie); przy zapisie wpłata 150 euro. Zapisy do 25 kwietnia przyjmuje:
Mme Józefa Natanek; 3, rue Molière; 62680 Mericourt -
tel. 03 21 69 99 09.

Jeśli uważasz że masz problem
z **ALKOHOLEM**,
alkohol kieruje Twoim życiem,
PRZYJDŹ na SPOTKANIE
ANONIMOWYCH ALKOHOOLIKÓW

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą
mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie
alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem
doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać
swoją problem - alkohol.

Spotkania AA odbywają się
w każdy **WTOREK** w godz. **20.00-21.30**
przy kościele św. Genowefy -
18 rue Claude Lorrain 75016 Paris (metro Exalmans).

Anonimowość jest podstawową zasadą
ANONIMOWYCH ALKOHOOLIKÓW.

NAM SIĘ UDAŁO - TOBIE TEŻ SIĘ MOŻE UDAĆ!!

FIRMA BUDOWLANA,
WYKONUJĄCA ZLECENIA PAŃSTWOWE
NA TERENIE ZACHODNIEJ FRANCJI
ZATRUDNI doświadczonych pracowników
na stanowisku: TAPECIARZ.
Niewymagana znajomość języka francuskiego,
mile widziane prawo jazdy kat. B.
Kontakt oraz bliższe informacje:
T. 06.73.81.28.22
e-mail: ksa@ksa-batiments.com
www.ksa-batiments.com

16 - 22 MARCA

PONIEDZIAŁEK 16 MARCA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynkowe Przedszkole 9⁰⁰ My Wy Oni 9²⁵ Szkoda gadać 9⁴⁵ Dobra dzielnica - serial 10⁴⁰ Feliks znaczący szczęśliwy 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Życie po życiu nr 5308 - reportaż 13²⁰ M jak miłość - serial 14⁰⁵ Tak czy nie? - serial 14⁵⁵ Forum 15³⁵ Dach nad głową - magazyn 15⁵⁰ Podróżnik 16⁰⁵ My Wy Oni 16³⁵ Opowieści wiatru i morza - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynkowe Przedszkole 17⁴⁰ Dzika Polska - serial 18¹⁰ Świadkowie nieznanych historii 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Sportowy tydzień 21¹⁰ Barwy szczęścia(2) - serial 22⁰⁰ Nasz reportaż 22³⁰ Recital Stanisławy Celińskiej 23⁰⁰ Dziękujemy za solidarność 23¹⁵ Forum 24⁰⁰ Serwis 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Dzika Polska - serial 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 17 MARCA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domisie 8⁵⁵ Moliki książkowe 9¹⁰ Magazyn Medyczny 9²⁵ Polska z bocznej drogi 9⁴⁰ Pierwszy milion - magazyn 10¹⁰ Świadkowie nieznanych historii 10⁴⁰ Czas honoru - serial 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Sportowy tydzień 13¹⁵ Barwy szczęścia(2) - serial 14⁰⁵ Rozmowy na temat 14²⁰ Piosenka dla Europy 2009 15⁰⁰ Bronisław Wildstein przedstawia 15³⁰ Nasz reportaż 15⁵⁵ Recital Stanisławy Celińskiej 16³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domisie 17⁴⁰ Moliki książkowe 17⁵⁰ Polska z bocznej drogi 18⁰⁵ Piosenka dla Europy 2009 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Komentator - magazyn 21¹⁰ Barwy szczęścia - serial 21⁴⁰ Nieznani sprawcy - dokument 22¹⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 22³⁵ Biznes z gwarancją 22⁵⁵ Zagadki tamtych lat - reportaż 23²⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 24⁰⁰ Serwis 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Skarby nieodkryte 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 18 MARCA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynacka 9⁰⁰ Zwierzowiec 9¹⁵ Alchemia zdrowia i urody 9³⁵ Zaolzie 9⁴⁵ Made in Poland - teleturniej 10¹⁰ Afisz - magazyn 10³⁵ Męska przygoda - magazyn 11⁰⁵ Zacznie gwiazd 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Komentator - magazyn 13²⁵ Barwy szczęścia - serial 13⁵⁰ Biznes z gwarancją 14¹⁰ Tomasz Lis na żywo 15⁰⁵ Nieznani sprawcy - dokument 15³⁰ Zaolzie 15⁴⁰ Zwarcie 16¹⁰ Pegaz 16³⁰ Zagadki tamtych lat 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynacka 17⁴⁰ Zwierzowiec 17⁵⁵ Polska z bocznej drogi 18¹⁰ Słownik polsko - polski 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Tydzień Polski - magazyn 21⁰⁵ Wilnoteka - magazyn 21²⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 22¹⁰ System 09 - dokument 23⁰⁰ Tomasz Lis na żywo 24⁰⁰ Serwis 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Słownik polsko - polski 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 19 MARCA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Budzik 9⁰⁰ Raj 9²⁵ Skarby nieodkryte - program edukacyjny 9⁵⁰ Mini Szansa 10⁴⁵ Elementarz - magazyn 10⁵⁵ Magazyn przechodnia 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Tydzień Polski - magazyn 13¹⁵ Wilnoteka - magazyn 13³⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 14²⁰ System 09 - dokument 15¹⁰ Warto rozmawiać 16⁰⁰ Raj 16³⁰ Makłowicz w podróży 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Budzik 17⁴⁵ Zacznie gwiazd 18¹⁰ Bzik kulturalny 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Z daleka a z bliska 21²⁰ Scena współczesna - Trzy cylindry 22²⁵ Polka w Hanoi - dokument 22⁵⁰ Dokument 23¹⁰ Warto rozmawiać 24⁰⁰ Serwis 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Bzik kulturalny 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 20 MARCA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Kuchcikowo 8⁵⁰ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 9⁰⁰ Molly - serial 9³⁰ Laboratorium 9⁵⁰ Pomorskie krajobrazy 10¹⁵ Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie 10³⁵ Z daleka a z bliska 11¹⁵ Polska z bocznej drogi 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Hity satelity 13⁰⁵ Scena współczesna - Trzy cylindry 14⁰⁵ Polka

w Hanoi - dokument 14³⁰ Dokument 14⁵⁵ Moje miejsce - reportaż 15¹⁵ Okna sztuki - magazyn 15²⁵ Męska przygoda - magazyn 15⁵⁵ Hit Generator 16⁴⁵ Elementarz - magazyn 17⁰⁰ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 17¹⁰ Teleexpress 17³⁰ Afisz 18⁰⁰ Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie 18²⁰ Hity satelity 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Na dobre i na złe - serial 21³⁰ Porozmawiaj z 22⁰⁰ Bunt - film 24⁰⁰ Serwis 0⁰⁵ Pogoda 0¹⁰ Makłowicz w podróży 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 21 MARCA

6⁰⁵ Plebania(5) - telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Porozmawiaj z 9⁰⁰ Aleja gwiazd na L4 - magazyn 9¹⁵ Okna sztuki - magazyn 9³⁰ Ranczo pod Zieloną Siódmką - serial 10⁰⁰ Piosenki z filmoteki 10⁴⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 11¹⁰ Złotopolscy - telenowela 11³⁵ Pamiętaj o mnie 11⁵⁰ Nawigator - magazyn 12⁰⁵ Polska dobrze smakuje - dokument 12³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Na dobre i na złe - serial 14⁰⁰ Dziękujemy za solidarność - felieton 14¹⁰ Dzika Polska - serial 14⁴⁰ Made in Poland - teleturniej 15⁰⁵ Kiedy słońce traci blask - serial 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Narodzona po raz drugi - dokument 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Ranczo - serial 21⁰⁰ Człowiek na torze - dramat 22²⁵ Wieczór z Hanną Banaszak 23¹⁵ Czołówka pasmowa - film 23¹⁵ Kalipso - film 0⁰⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 0³⁰ M jak miłość - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 22 MARCA

6⁰⁰ Klan(5) - telenowela 7⁵⁰ Śniadanie na podwieczorek 8⁴⁵ M jak miłość - serial 9³⁰ Ziarno 10⁰⁰ Tajemnice Wiklinowej Zatoki - serial 10²⁵ Słownik polsko - polski 10⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 11¹⁵ Pamiętaj o mnie 11²⁵ Bzik kulturalny 11⁵⁰ W rajskim ogrodzie 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12¹⁵ Anioł Pański 12³⁰ Między ziemią a niebem 13⁰⁰ Msza św. - kościół św. Stanisława Bpa w Lubaczowie 14¹⁰ Daleko od szosy - serial 15²⁵ Film dokumentalny 16¹⁰ Skarby nieodkryte - program edukacyjny 16³⁵ Zaproszenie 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Rozmowy na temat 17²⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁵ Szansa na Sukces 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Tak czy nie? - serial 20⁵⁵ Hit Generator - widowisko 21⁴⁵ Kabaretowy Alfabet Dwójki 22¹⁰ Czas dla kibica 24⁰⁰ M jak miłość - serial 0⁴⁵ Ziarno 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU: UBEZPIECZENIA I ODSZKODOWANIA

WSZELKIE UBEZPIECZENIA OSÓB I FIRM: - SAMOCHODOWE ZE STAŻEM Z POLSKI - MIENIE - OC - ZDROWIE - NW - LOKATY - RENTY

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

kierunek Pontoise

z Gare du Nord: stacja Enghien les Bains. Z dworca: iść peronem w lewo, po wyjściu w prawo ulicą Charles de Gaulle do nr-u 52 bis i przejściem między domami do końca, potem w lewo pasaż pod arkadami. Biuro za wejściem do rezydencji nr 14.

A 15 w kierunku Cergy Pontoise, zjazd nr 2 - Argenteuil Orgemont prawym

pasem na Epinay i prosto 14 światła - do jeziora w Enghien. Na końcu jeziora w lewo i w prawo na parking kasyna na poziomie B. Wyjście: rue Général de Gaulle - centre ville.

CHASUBLES BRODÉES **CHASUBLE** **€49** **SUPER VENTE**

Pour commander : (0048) (071) 354 04 06 sklep@urbanowiczhaft.pl
 WEBSHOP - www.urbanowiczhaft.pl **Prix: 49 euros/pce**

Karty telefoniczne IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€ **750€**

PEŁNA SATYSFACJA **100%**

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarketów,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa Klienta 7dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 ☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€	
	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!** **0,014€/mn**

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
 Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 ☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
 Un service du Groupe **IRADIUM**

* 0,014€/min (19.00 – 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00 -19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
 ** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com